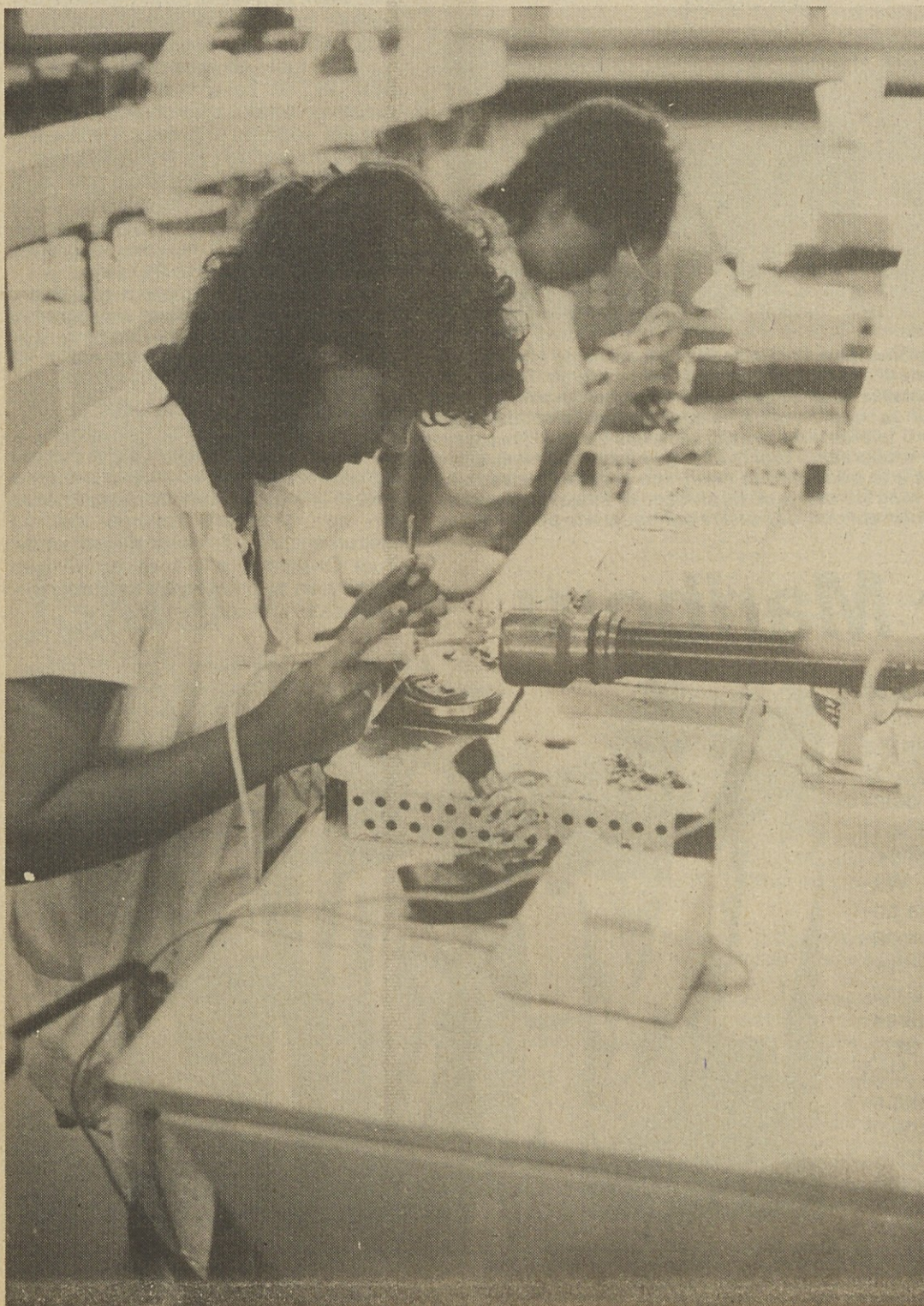

Iskra

V soboto, 12. septembra bodo odprli v novogoriški Iskri Avtoelektriki nove delovne objekte za proizvodnjo alternatorjev in ustreznih elektronskih sklopov. Otvoritve se bo udeležil tudi predsednik predsedstva SFRJ Lazar Mojsov in drugi visoki gostje zveznih, republiških in občinskih organov. Več o tem v prihodnji številki.
Na sliki: Detajl iz novih proizvodnih objektov.

30

Nova Gorica in Iskra

Kdo ne pozna Nove Gorice, mladega mesta ob Soči, mesta cvetja in mladosti, kot mu nekateri pravijo. To moderno in razgibano mesto z vrsto znamenitosti, širokih ulic in prijaznih prebivalcev slavi septembra svoj praznik. Delovni ljudje in občani se bomo spomnili na Goriško fronto — množično vstajo primorskega ljudstva v boju proti okupatorju v septembrskih dneh leta 1943. Spomini so grenki, pripovedovanja na tiste dni pa opomin mladi generaciji, ki daje prav danes najznačilnejši utrip življenju v mestu med cvetočimi vrtnicami.

Navada je, da poklonimo slavljencu darilo...

Kdo ne pozna Iskre Avtoelektrike, kolektiva s 3700 zaposlenimi, le streljaj stran od mladega mesta — stebra razvoja na Goriškem, kot mu nekateri pravijo. Že vse od rojstva, od leta 1960, ko je začela s proizvodnjo avtoelektrike, prenešene iz kranjske Iskre le peščica entuziastov, je kolektiv nizal uspeh za uspehom. Danes, točneje v soboto 16. septembra 1987, bomo pričla še enemu. Ena izmed 11 temeljnih organizacij, kolikor jih je v Iskri Avtoelektriki, tovarna generatorjev in elektronike, bo namreč nad vse slovesno odprla nove delovne objekte, sodobne proizvodne prostore, ki bodo omogočili povečanje proizvodnje alternatorjev in pripadajočih elektronskih sklopov. Že sedaj gre večina izdelkov iz te tovarne prek naših meja, poslej bo izvoz še vidnejši.

Prav zato bo otvoritev velik dogodek. Slavnosti bo prisostvovala poleg članov kolektiva tudi vrsta visokih gostov, med njimi, predvidoma — tudi predsednik predsedstva SFRJ Lazar Mojsov.

Navada je, da poklonimo slavljencu darilo. Eno izmed najlepših bo Novi Gorici gotovo poklonil kolektiv Iskre Avtoelektrike.

Marko Rakušček

Obisk kitajske delegacije v Iskri

Konec junija je Slovenijo obiskala delegacija iz južnokitajske pokrajine Guangxi. Delegacijo je vodil Li Zhen Qian, namestnik sekretarja pokrajinskega partijskega komiteja in predsednik pokrajinskega komiteja za znanost in tehnologijo.

Kitajski gostje so med desetdnevni obiskom proučevali možnosti za znanstveno-tehnično in gospodarsko sodelovanje med pokrajino Guangxi in našo republiko. Pobudnik obiska je mariborska univerza, ki že sodeluje z univerzo Guangxi v Namingu, glavnem mestu te pokrajine.

O številnih možnostih sodelovanja z našim združenim delom, predvsem za prenos tehnologij, se je delegacija pogovarjala tudi s predstavniki republiškega izvršnega sveta, republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje in komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo. Obiskala je tudi Zavod za mednarodno tehnično, prosvetno in kulturno sodelovanje.

V Mariboru so kitajski gostje obiskali Elektrokovino, tehniško fakulteto, TAM in Metalno, v Ljubljani pa Iskrine organizacije in Litostroj.

Delegacija je 3. julija obiskala tudi Iskro Kibernetiko, kjer so jih v Tovarni števec sprejeli direktorji Peter Kobal, Božo Lampič in Vlado Stritih s sodelavci. Z zanimanjem so si ogledali film o Kibernetiki (s kitajskim komentarjem) ter montažo, umerjevalnico in kontrolo v Tovarni števec. Direktorji so goste seznanili z našimi programskimi in razvojnimi usmeritvami.

Kitajci so ocenili, da je Iskrina proizvodnja na dokaj visoki tehnično-tehnološki ravni, kar je dobra osnova za sodelovanje s kitajskimi firmami. Zanimali so se predvsem za trifazne elektronske in precizijske števce. Velik pomen dajejo tudi racionalni porabi energije, zato so jih navdušili tudi naši sistemi ISKRAMATIC SEPT IN SIP. Tovarna števec je že navezala prve stike s sorodnimi kitajskimi firmami, sedaj pa pripravlja dokumentacijo, ki bo podlaga za tesnejše sodelovanje. V septembru pričakuje nov obisk skupine kitajskih strokovnjakov, da bi skupaj postavili dolgoročneje temelje za gospodarsko izmenjavo in prenos tehnologije za izdelavo števec.

Za izmenjavo s kitajskim gospodarstvom so zanimivi skoraj vsi sodobni programi Iskre Kibernetike, ki so konkurenčni izdelkom tujih firm. Možnosti za osvajanje kitajskega trga so zato izredno zanimive. V Iskri Kibernetiki pripravljajo strategijo za prodor na kitajski trg. V poštev pridejo trifazni precizijski in elektronski števci z opremo za izdelavo, kontrolo in umerjanje. Zanimivi so tudi nekateri novi programi Tovarne merilnih instrumentov in Tovarne mehanizmov. Tudi Orodjarna pripravlja za Kitajsko opremo za avtomatizacijo proizvodnje v vrednosti 220 tisoč dolarjev.

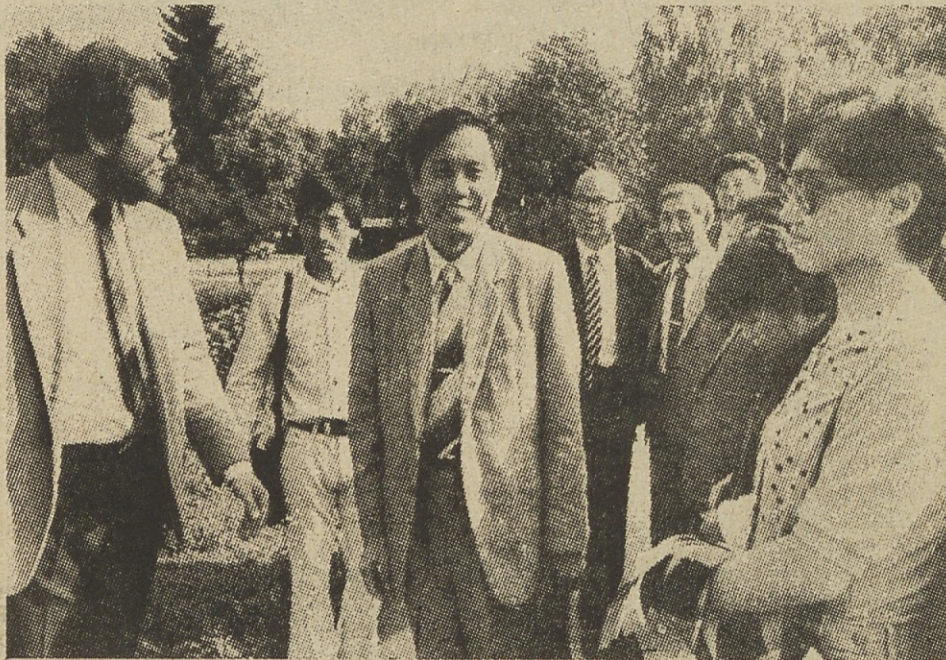
Alojz Boc

Vladna delegacija kitajske province Sinchuan, ki jo je vodil guverner Jiang Minkuang, se je na svojem junijskem večdnevni obisku v Sloveniji ustavila v Kranju. Tam so si kitajski gostje ogledali tovarno Telematika in se pogovarjali z vodstvom tovarne in sozda Iskra. Beseda je tekla o možnostih za sodelovanja, ki se odpirajo tudi Telematiki, saj nameravajo v Cenguduju posodobiti telefonsko omrežje. Iskra ima s kitajskimi partnerji sklenjenih že pet dolgoročnih kooperacij in tudi za naprej so izziv predvsem višje oblike gospodarskega sodelovanja s to oddaljeno in prostrano deželo. Predsednik poslovnega odbora sozda Iskra Franc Šifkovič je ob tej priložnosti kitajskim gostom izročil prvi Iskrin prospekt v kitajščini in obljubil, da bo Iskra prihodnje leto postavila že svojo drugo razstavo na Kitajskem.

Kitajci v Mariboru

Na povabilo mariborske univerze in Zamtesa je na devetdnevni obisku v Sloveniji sedemčlanska tehnično-ekonomska delegacija iz kitajske pokrajine Guangxi. V delegaciji te južne kitajske pokrajine so Li Zhen Aian, predsednik pokrajinske znanstveno-tehnične komisije, Wang Yin Yu, namestnik direktorja pokrajinskega zavoda za razvojna področja, Liu Wen Bing, podpredsednik pokrajinske ekonomske komisije, You Xiao Hian, namestnik direktorja pokrajinskega zavoda za strojno industrijo, Han Shuang, član uvožno-izvozne trgovine in kooperacije, Zeng Bai Yan, član pokrajinske znanstveno-tehnične komisije, in Wang Wei-Ya, univerzitetni profesor.

Izvozniki izpadi v trženju SEV

Seveda smo v našem tedniku že pisali o letošnjih Iskrinih izvoznih rezultatih. Še najbolj uspešno smo do polletja prodajali v zahodno Evropo, precej izpadov je bilo v trženju z vzhodno Evropo, veliko problemov pa je bilo tudi v tržnih odnosih z deželami v razvoju. Za podrobnejše podatke smo zaprosili direktorje vseh treh Tržnih področij v Iskri Commerce, kot prvega pa objavljamo intervju z direktorjem Tržnega področja SEV Igorjem Ingoličem.

»Glede na določene izpade v Iskrinem trženju z deželami Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč,« je takoj na začetku pogovora poudaril direktor Igor Ingolič, »bi rad opozoril, da smo si za letos zastavili izredno ambiciozen plan v višini 117 milijonov dolarjev, v primerjavi z nekaj čez 100 milijoni dolarjev, kolikor je znašala lanska realizacija. Kar 60% od te vsote, približno 82 milijonov dolarjev, naj bi izvozili v Sovjetsko zvezo, po 9 milijonov v NDR in ČSSR, na Poljsko 15 milijonov dolarjev, v ostale države SEV, torej v Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko in Albanijo pa 3 milijone dolarjev.«

Kot smo že poročali, je v letošnjih prvih šestih mesecih izvozila Iskra na sevovsko tržno področje za nekaj manj kot 40 milijonov dolarjev, kar je le 32% letnega plana. Od kod tolikšni izpadi, še pred vašim odgovorom pa bi se radi bralcem opravičili za tiskarskega škrate v članku Tržno uspešni doma in v svetu — objavili smo ga v prejšnji številki — kjer

smo za enega izmed vzrokov za izpade želeli navesti tudi odprte dogovore o cenah, škrtu pa so bili bolj všeč »odgovori«.

»Iskraši imamo letos največ izpadov v trženju s Sovjetsko zvezo. Gre za določene probleme v trgovinski menjavi s to deželo na državni ravni in to predvsem zaradi pocenitve nafte, rebalans v tej meddržavni menjavi pa se je letos še povečal in znaša zdaj najmanj poldrugo milijardo dolarjev. In to je tudi glavni vzrok, da Iskri ni uspelo podpisati pogodbo s sovjetskimi partnerji v takšni višini, kot smo jih predvidevali in tudi zapisali v letnem planu.

Kaj pa tehnološka zastarelost nekaterih naših izdelkov in pa pogojevanje izvoza z uvozom?

»Da, prav programska zastarelost nekaterih izdelkov, zlasti Metaconte, je prav tako eden izmed večjih problemov, zahteve po kompenzaciji izvoza z uvozom pa so vse bolj prisotne v zadnjem času, niso pa vplivale na to, da

nismo podpisali pogodb v željeni višini.«

Do polletja smo, kot že rečeno, od planiranih 117 milijonov dolarjev iztržili slabih 40, o kakšni vsoti pa bomo lahko predvidoma govorili ob koncu leta?

»Ocenjujemo, da bomo realizirali okrog 90 milijonov dolarjev. Imam podatek, da smo do 24. avgusta realizirali 47 milijonov dolarjev. To je 40% plana, res pa je, da je druga polovica leta vedno bolj uspešna kot prva. Kljub temu, žal, dvomim, da bomo presegli omenjenih 90 milijonov.«

Pa smo se zaradi tega Iskraši lotili kakšnih dodatnih akcij za povečanje oz. nadomestitev izpada izvoza?

»Potem ko je postala Metacota tržno nezanimiva, smo se že lani lotili intenzivne akcije za predstavitev programa telefonske centrale IS 2000. Akcije so stekle tako v SZ kot tudi na Poljskem, v ČSSR in drugod. Prav te dni, najverjetneje ne na sejmu tehnike v Brnu, bomo podpisali tudi že prvo pogodbo v kupcem v ČSSR o prodaji centrale IS 2000. Gre za centralo z 10.000 priključki, vrednost pogodbe pa je 5 milijonov dolarjev. Za Iskro in seveda Telematiko bo to pomembna pogodba.«

Kako daleč pa smo s prenosom tehnologije za »dvatisočko« na Poljsko?

»Kakšnega večjega preobrata s temi našimi digitalnimi centrali na Poljskem letos še ne moremo pričakovati, čeprav smo to načrtovali že za letos. Računamo, da bodo razgovori končani do konca leta in da bo leto 1988 prelomno v odnosih Telematike s poljskimi partnerji.«

Kako pa druge Iskrine tovarne prodajajo v dežele SEV?

»Treni rezultati so različni od delovne do delovne organizacije, pa tudi od države do države. Izredne uspehe dosegata v zadnjem času Avtomatika in Elementi, uspešni so tudi Kondenzatorji in Kibernetika, nadalje omenil bi tudi Videomatiko in Elektromotorje, mnogo več pa bomo morali narediti še na programih Delte, Avtoelektrike, Zmaja, Rotomatike in drugih Iskrinih delovnih organizacij.«

Direktor Tržnega področja SEV v Iskri Commerce Igor Ingolič.

Kakšen pa je Iskrin izvozni nastop po posameznih državah SEV?

»Omenil sem že, da je letošnji izvojni plan za Sovjetsko zvezo 82 milijonov dolarjev. Računamo, da bo ob koncu leta znašala realizacija nekje med 57 in 58 milijoni. Izvozna plana v ČSSR in NDR bomo izpolnili 100%, zaradi omenjenega izpada na Poljsko pa bo tudi v tem sektorju realizacija za približno 3 milijone dolarjev manjša od načrtovane.«

Kako pa je z Bolgarijo?

»Na področju telefonije je položaj še vedno nejasen, medtem ko bomo ponudbo za modernizacijo bolgarskih železni izročili že na bližnjem sejmu v Plovdivu.«

Samo še vprašanje: Kaj pričakujete od Iskrinih tržnih odnosov s SEV v prihodnjem in naslednjih letih?

»Bojim se, da bomo imeli na področju telefonije še nekaj let probleme, saj nimamo nadomestnega programa za Metaconto, po drugi strani pa sem prepričan, da bodo druge Iskrine tovarne povečale izvoz.«

Lado Drobež

Iskra

ISKRA ZORIN, o.sub.o. CAOP, b.o.

Trg revolucije 3, 61000 Ljubljana (Brijona Krajnc)
Tel. 213-213 int. 3474

Osnove uporabe osebni računalnikov (PC) učilnica (K1)

Urniki

I. Dan:

8.15 — 8.30 Uvod (Krstič)
8.30 — 9.45 Rokovanje s PO (Fabjančič)
10.30 — 11.30 MS-DOS 3.2 (Golob)
11.45 — 13.45 Menu — za računalniško rabo PO (Fabjančič)

II. Dan:

8.15 — 10.45 Wordstar — osnove popularnega besednega procesorja (Fabjančič)
11.45 — 12.45 Lotus — osnove (Fabjančič)
12.45 — 13.45 Lotus — osnove (Suhač)

III. Dan:

8.15 — 13.45 Vaje — konsultacije (Fabjančič)

Prvi tečaj bo od 2. 9. 1987 do 4. 9. 1987, ponovljena pa od 9. 9. 1987 do 11. 9. 1987 in od 30. 9. do 2. 10. 1987

Magister D. Krstič

Kljub težavam pozitivna bilanca ob polletju

Na temelju uspešno izvršenega plana proizvodnje v letu 1986, ko smo proizvedli 1.3 milijona vezij, smo si zastavili ambiciozen cilj, da v letu 1987 proizvedemo 2.1 milijona vezij. Na žalost pa se optimistične napovedi o uporabi naših mikroelektronskih vezij niso uresničile in smo že takoj v prvem četrtletju doživeli veliko zmanjšanje odjemov, predvsem večjih DO Iskre, (Kibernetika, Telematika). Izpad prodaje na domačem trgu smo delno nadomestili s preusmeritvijo prodaje v izvoz. Tudi v drugem četrtletju se odjem na domačem trgu ni povečal, zato smo se odločili za rebalans plana in zmanjšali plan proizvodnje na 1.8 milijona vezij.

Tako zmanjšan plan proizvodnje smo v 1. polletju 1987 uspešno izvršili, saj smo izdelali 937 tisoč vezij in sprocesirali 5700 dobrih rezin. Največ težav pri izvajanju plana povzročila ozko grlo v testnem centru. Delavci testnega centra so zelo obremenjeni in delajo v treh izmenah in tudi v prostih dneh.

Raven kvalitete se stalno izboljšuje. Pri vezju za telefonski aparat 2560, ki ga izdelujemo v največjih količinah, smo dosegli izplen montaže večja 93%, kar je bolje kot dosega, recimo, AML v Gradcu. Pri tem vezju od kupcev nismo prejeli še nobene reklamacije. Italijanskima kupcema Italtel in Face smo do sedaj prodali že cca 800.000 vezij in so zelo zadovoljni s kvaliteto in pravočasnimi dobavami. To dokazuje, da smo se v IME usposobili za kvalitetno nemoteno proizvodnjo.

Zaradi občutnega zmanjšanja odvzema s strani naših največjih uporabnikov DO Kibernetika in DO Telematika so prihranki od prodaje vezij na domačem trgu daleč pod planom in smo tako dosegli v prvem polletju 1987 manjši prihodek, kot v istem obdobju lani.

Izpad prodaje na domačem trgu smo skušali nadomestiti z izvozom. V prvem polletju 1987 smo izvozili za 544 tisoč dolarjev na zahtevna zahodna tržišča Italije, Avstrije, Zahodne Nemčije, ZDA in Mehike. Prodaja na tuje tržišče prihodkovno ni uspešna, omogoča pa prek kooperacije nemoteno oskrbo z reprovizivnim, potrebnim za obseg proizvodnje in pomemben stik z svetovnim trgom. Na svetovnem trgu dosegamo svetovne cene, srečujemo pa se s firmami, ki so več kot 20 krat večje (SGS, AML). Svetovna cena produktov nam ne omogoča ekonomičnega poslovanja. Naš trajni cilj je zato proizvodnja specialnih vezij z vgrajenega veliko znanja, predvsem za domače uporabnike. Želimo doseči razmerje 70% prodanih doma, 30% izvoz po količini. V prvem polletju 87 je bilo to razmerje 80% izvoz, 20% prodaja doma.

Da bi povečali uporabo mikroelektronskih vezij po naročilu smo vložili veliko naporov za izboljšanje orodij za načrtovanje in v šolanje uporabnikov. Načrtali smo več novih vezij jih prenesli v proizvodnjo. To so bila predvsem vezja, načrtana na osnovi logič-

nih mrež. S tem smo potrdili, da smo dokončno osvojili tehnologijo logičnih mrež in smo usposobljeni izdelati monolitno vezje po naročilu na osnovi logičnih mrež v gostoti 5 mikrometrov v nekaj tednih.

V prvem polletju 87 smo uspešno nadaljevali razvoj načrtovalskih orodij za načrtovanje digitalnih in analognih standardnih celic ter logičnih mrež v gostoti 3 mikrometrov. Hkrati uspešno postavljamo 3 mikrometrski proces. V letošnjem letu bomo dokončno osvojili tehnologijo načrtovanja in procesiranja monolitnih CMOS vezij po naročilu gostote 3 mikrometre. Za uspešno serijsko proizvodnjo bo potrebno investirati v opremo.

Uspešno poteka tudi projekt »Močnostni CMOS«. Do konca leta bomo imeli svoj prvi lastni močnostni CMOS tranzistor, ki bo osnova za nadaljnji razvoj močnostnih logičnih CMOS vezij (Smart power).

V prvem polletju so intenzivno potekale aktivnosti pri postavitvi novega P MOS procesa za komplet šestih analognih vezij projekta A73-A (raketa). Vezja so bila načrtana in kot prototipna procesirana v LMFE. Prenos tehnologije procesiranja je zahteval zaradi različnosti opreme postavitev novega procesa v IME. Običajno je potrebno za tako postavitev procesa do 18 mesecev. V IME smo uspeli postaviti proces v 6 mesecih in ga sedaj samo še izboljšujemo. Izdelali smo že prvo serijo vezij kompleta A73-A.

Veliko naporov in strokovnega znanja smo vložili v osvajanje proizvodnje monolitnega vezja za telefonski aparat (vsa elektronika telefonskega aparata v enem vezju) 1422 in 1423. V tem letu bo proizvodnja v celoti osvojena in drugo leto lahko pričnemo s proizvodnjo.

Na področju investicij se na žalost še vedno ukvarjamo z izdelavo raznih investicijskih elaboratov, premalo pa je realizirane, predvsem v opremo, ki postaja vse bolj zastarela in če ne bomo v zelo kratkem pričeli s posodabljanjem opreme, bo prihajalo do vse večjih zastojev,

lahko tudi do popolnega zastoja proizvodnje.

Pomembna pridobitev je novi testni sistem SENTRY 80, ki bo razširil sposobnost testnega centra za testiranje analognih vezij. Sistem je bil nabavljen v sodelovanju z LMFE v okviru paketa raziskovalne opreme prek RRS.

V prvem polletju smo zaključili ponovitev mešalnice kemikalij in izgradnjo skladišča kemikalij. Obe pridobitvi bomo vključili v uporabo v kratkem času in s tem dokončno kvalitetno in po predpisih uredili varno delo s plini in kemikalijami in tako dokončno ekološko uredili tovarno. Naše skladišče kemikalij je najbolje urejeno skladišče v Jugoslaviji, zgrajeno tako, da zadošča vsem trenutno veljavnim predpisom in omogoča največjo možno ekološko varnost. Pot za pridobitev vseh dovoljenj je bila dolga in mučna in je trajala dve leti.

Izpad prodaje na domačem trgu in zmanjšanje planirane proizvodnje je poleg izpada prihodka povzročila tudi povečanje zaloga reprodukcijskega materiala in zaloge gotovih izdelkov. Sprejeli smo konkretne naloge za radikalno zmanjšanje zaloga. Do konca leta moramo zmanjšati zaloge gotovih izdelkov na 10% sedanjih in zmanjšati zaloge reprovizivnega materiala za 20%.

Gospodarski plan IME 1987 je opredelil tudi združevanje sredstev za pokrivanje dela stroškov za vzdrževanje in razvoj tehnologije s strani DO Iskre. V prvem polletju 87 smo uspeli na osnovi dogovorjenega ključa združevanja zbrati 900 milijonov za pokrivanje dela stroškov za razvoj in vzdrževanje tehnologije in tako omogočiti, da je IME zaključila poslovanje v prvem polletju 1987 pozitivno.

V prvem polletju smo imeli zaradi interventnega zakona izredne težave pri zagotavljanju ustreznega OD. Zaradi poslovanja z izgubo v prvem četrtletju smo morali zmanjšati OD za 26%. Raven OD je kritično padla pod povprečje gospodarstva SRS. Pričel se je proces povečane fluktuacije, ki bi lahko močno ogrozil nadaljnje delo. Pozitivni poslovni rezultat poslovanja prvega polletja je omogočil vsaj delno popravilo OD.

Z doslednim izvajanjem planskih nalog, izvajanjem ukrepov za zmanjšanje zalog in realizacijo zagotavljanja sredstev za pokrivanje dela stroškov za vzdrževanje in razvoj tehnologije v planirani višini s strani DO Iskre bo omogočilo, da bo IME pozitivno poslovalo tudi v drugem polletju 1987.

Milan Mekinda

Iskra

Iskra Mikroelektronika

Ljubljana, Stegne 15 d

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge v

Sektorju ekonomike in financ:

Planer in analitik poslovanja

Pogoji: — visoka, ali višja izobrazba ekonomske smeri — 3 do 4 leta delovnih izkušenj s področja planiranja in analiziranja poslovanja.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Iskra Mikroelektronika — v ust., Ljubljana, Stegne 15 d, 8 dni po objavi.

Peter Janša, v. d. direktorja o polletnih rezultatih poslovanja

Želeli smo nekaj več...

Naš proizvodni program je za kupce predvsem investicijskega pomena ... kot vemo, pa so investicije pod kontrolo, zato nam je letos na domačem trgu prodaja padla za 30%, kar nismo dovolj natančno predvideli. Plan smo dosegli cca 90%. En del smo nadomeščali z izvozom: — konvertibilni izvoz smo delno povečali s programom, čeprav tudi tu neke kooperacije niso potekale tako, kot smo predvidevali. To pa predvsem zaradi tega, ker so nekateri kooperanti zunaj imeli bolj interes prodajati kot pa...

Včasih pa smo tudi nekonkurenčni v tem smislu, nekoliko zaradi cene pa tudi zaradi kakovosti, oz. obstoječe tehnologije.

Repromateriali

Uvoz je odvisen od izvoza. Deviznih pravic, ki smo si jih nabirali lani in nekaj tudi letos, ni bilo dovolj, ni bilo dolarjev. Nekaj se porazgubi že v Iskri, nato pa še v državi tako, da je bilo premalo možnosti za uvoz repromateriala. Tako so nastajali izpadi proizvodnje in realizacije. V tretjem trimesečju je precej izdelkov, ki bi jih morali prodajati že sedaj, kar pomeni, da bo verjetno tudi doseženi plan manjši.

Vsak izdelek je razvit in tehnološko obdelan za neke elemente. V merilni branži so elektronske komponente dokaj zahtevne, zato morajo biti tudi dobre kvalitete. Na našem trgu pa jih praktično ni, saj si z mikroelektroniko ne moremo dosti pomagati.

Tudi vzhodne komponente, ki smo jih včasih nadomeščali z zahodnimi, se niso dobro izkazale in izdelek je bil zato manj kvaliteten.

Pri nabavljenem materialu se je pokazal tudi kriza v Iskri-Ameriki. Nelikvidnost in izgube so povzročile zastoje in to je bil razlog, da so dobave zamujale. Če pa dobimo material pravočasno — domači materiali so prihajali kar pravočasno — uvozniki pa pozneje, kot smo planirali in zato se na ta način zaloge na repromaterialih povečujejo nad normalo. Zdaj je stanje približno 1,1 milijard zalog na repromaterialu, kar je za naš plan 750 milijard letnega plana (stare milijarde) veliko breme. O novem zakonu, ki sedaj velja, pravim, da je pravilen, ker nas sili v boljše delo. Mogoče pa ga premalo dosledno izvajamo in tudi precej prepozno je prišel. Kdor slabo planira in preveč razmetava z nabavami, ga tepejo obresti, kar je tudi prav. Velike zaloge so breme in so posledica slabega dela planskih služb, tehnologov, skladišč. Ustrezna mora biti tudi računalniška obdelava. Pri nas imamo računal-

nik in imamo kar dober pregled nad zalogami, od planiranja, naročanja, prevzema, izdajanja materiala... Podatki so na razpolago, smo pa še vedno v prehodnem obdobju in smo še premalo usposobljeni za delo na računalniku.

Naš izdelek je bolj problematičen za domačo prodajo. Nekateri artikli so se začeli tudi kot gotovi izdelki nabirati v skladišču. Tako je problematična likvidnost, problem pa se povečuje že od leta 1986 dalje.

Razvojna dejavnost

Programsko-tehnično prepočasi sledimo razvoju v svetu. Hiter razvoj programa pomeni velike stroške in dovolj kadrov, kar pa je težko posebno pri nas v Horjulu. Diplomirani kadri se neradi vozijo iz Ljubljane v Horjul. Sam osebno mislim, da nismo predalec od mesta in fakultet in to ne bi smel biti problem, saj je od Ljubljane do Horjula le 20 minut vožnje. Vendar pa imamo prav tehnično-razvojnega kadra premalo. Lani smo zgradili prostore za razvoj, ki pa so še sedaj premalo zasedeni (približno eno tretjino). Na sploh pa diplomiranih inženirjev v elektro tehnologiji manjka povsod.

Ena razvojna skupina razvijalcev je v Ljubljani in ima stalno številčno raven zaposlenih. Doslej smo uspeli, da nam število delavcev ni upadlo. Nismo pa je dovolj opremili z različnimi vrstami strokovnjakov. Imamo elektro strokovnjake, izgubili smo kemika za našo branžo in bi rabili drugega, uspeli nismo dobiti strojnega inženirja, ki bi ga potrebovali kot mehanskega konstrukterja. Tako moramo biti za sedaj zadovoljni samo z elektro strokovnjaki.

Prodaja

Problem je tudi pri prodaji, ki jo imamo razporejeno na več lokacijah.

En del prodaje imamo v Elektrozvezah, to je ostanek radijskega programa, v okviru Kibernetike imamo v dveh oddelkih prodajo — en sektor v okviru avtoelektrike in drugi sektor v okviru merilne branže. Ta povezava pa včasih ni dovolj trdna in enotna. Manjši oddelki prodaje imamo v Horjulu, v glavnem za elemente.

Žal, nismo uspeli pridobiti dovolj prodajnih inženirjev, zato smo kakovostno šibki tudi pri prodaji. Mogoče bi se morali na trgu pojavljati v obliki inženiringa, zaradi kadrovske težave pa so povsod v Iskri in vsak jih rešuje najprej zase, potem šele pomaga drugemu. Za medsebojno pomoč tako ni pogojev, čeprav je še vedno ugodno, če si v okviru Iskre, saj imaš tako več prednosti, tako pri prodaji, kot pri nabavi.

Izvoz

Največ je izvoza na vzhod. S. C. Zeissom sodelujemo že od leta 1979 in to sodelovanje normalno poteka. Plan imamo 2,6 mio dolarjev in kot kaže, ga bomo tudi dosegli. To je naša trdna poslovna moč.

Konvertibilni izvoz pa sloni bolj na enostavnih izdelkih, predvsem pri varjakh in drsnih uporih; nekateri instrumenti gredo sicer kar dobro v izvoz, vendar bi želeli še več izvažati na zahod. Iskra na zahodu še vedno ne pomeni tistega, kar si želimo. Tudi kvaliteta naših izdelkov na zahodu velikokrat ni konkurenčna. V tovarni imamo delavca, ki je posebej zadolžen za izvoz na zahodno tržišče in zadnja leta se izvoz kar dobro veča, radi pa bi seveda, da bi se povečal še bolj.

Akcije do konca leta — ukrepi

Zaradi problemov, ki sem jih omenil, smo bili v nekaterih delavnicah skoraj brez dela. Nekaj več kot prejšnja leta smo delali uslug, kar nam je verjetno tudi popravilo dohodek.

Septembra bi se moral položaj že popraviti. Nekaj več izdelkov bi moralo biti bolje pokritih z materialom, oktobra in novembra pa pričakujemo, da bo dela kar preveč in dobro se bomo morali potruditi, da bomo vse naredili. Izdelki so že vnaprej prodani, vsaj v večjem delu in v zadnjem četrtletju bi se moralo to poznati pri občutno večji realiza-

Peter Janša

ciji. Zgoditi se utegne, da bomo morali tudi režijske delavce v teh dveh mesecih predstavljati v proizvodnjo, saj je to edina možnost, da dosežemo pozitivno nulo, kar nam je uspevalo tudi v trimesečjih letošnjega leta.

Poslovanje je zadovoljivo

Uspeh torej je, čeprav smo želeli nekaj več. Z osebnimi dohodki se ne moremo sicer posebej pohvaliti. V prvih mesecih jih nismo mogli dvigniti, pozneje smo jih dvignili z manjšim poračunom na koncu prvega polletja (za junij), sedaj pa smo obdržali osebne dohodke na tej ravni. V Iskri smo blizu povprečja OD, mogoče nekoliko spodaj. Delavci nismo zadovoljni s plačami, saj se je življenjski standard zaradi visokih življenjskih stroškov zmanjšal. To je posebno čutili pri najnižje plačanih delavcih, saj so s 110 tisoči OD kar socialno ogroženi. Gotovo pa bomo z večjo realizacijo dosegali večji dohodek in s tem tudi boljši OD. Za naslednje leto smo pri predvidevanju razvojnih srednjeročnih planov in bomo imeli v septembru popravke pri samoupravnih organih, predvsem pa smo šli v smer — izdelati čim več izdelkov, ki so zanimivi za trg. Mogoče je bila dosedaj tržna analiza pri izbiri novih izdelkov premalo prisotna tako, da smo šli v predelavo planov na razvojnem in prodajnem področju. Tako bodo ljudje, ki delajo v tržni dejavnosti dobili tiste izdelke, ki jih bomo lažje prodajali, oz. tiste, ki jih trg rabi.

Irena Stok

Ob letošnji podelitvi inovacijskih nagrad

Neugodne gospodarske razmere so prav gotovo eden od glavnih razlogov, da vse bolj zavestno in z neprikritimi pričakovanji ocenjujemo inovacijske rezultate v organizacijah združenega dela. Gledano širše lahko z gotovostjo trdimo, da je bilo v slovenskem prostoru zadnjih deset let mnogo narejenega v prid pospeševanja, kreditiranja in širše predstavitve inovacijskih dosežkov v gospodarstvu. In sicer tako v smeri motiviranja za razvijanje novih izdelkov, kakor tudi inventivne reorganizacije obstoječih reprodukcijskih procesov, ki v večini primerov dajo v krajšem času rezultate, ki so merljivi tako v ekonomskem učinku kot v izboljšanju tehnologije in s tem tudi poslovanja. Za vzgled načrtnega pristopa ne samo spremljanja inovacijskih dosežkov temveč tudi vzpodbujanja in razvijanja ino-

vacijskih sposobnosti delavcev lahko v okviru delovne organizacije Avtomatika predstavimo njeno TOZD Elementi za avtomatizacijo. Rezultat teh prizadevanj, ki imajo vseskozi tudi polno podporo vodstva temeljne organizacije je, da so naprimer v lanskem letu zabeležili dvajset predlogov tridesetih predlagateljev, v letošnjem letu pa se je to število že v prvem polletju povišalo na štiriinpetdeset predlogov petintridesetih predlagateljev.

Do neke mere je k tolikšnemu številu uporabnih predlogov prav gotovo prispeval mesec inovacij, ki ga že po tradiciji za mesec objavljajo delavski svet TOZD na teme: zamenjava uvoženih materialov z domačimi, zamenjava dražjih materialov s cenejšimi, prihranek na materialu, odprava ozkih grl v proizvodnji, prihranek na času, zmanjšanje izmeta, iz-

boljšanje kvalitete izdelkov, znižanje cen končnih izdelkov, večja varnost pri delu in izboljšanje organizacije dela in poslovanja TOZD. Komisija za ustvarjalno delo v sestavi: Janez Grčar, predsednik in člani Ivan Penko, Venčeslav Kitak, Janez Mavsar in Brane Bencik, je nato prejete predloge pregledala, po pravilniku obravnavala in ocenila ter podelila priznanja in denarne nagrade naslednjim predlagateljem oziroma avtorjem:

1. NAGRADA

Naslov: Digitalni merilec sile.
Avtorji: Štemberger Jože, Pečenko Igor, Mihelič Janez.
Predlog: Digitalni merilec sile je namenjen justiranju relejev. Registriral naj bi porast sile do prekinitve kontakta in nato merjenje ustavil. Možen je signal, ki bo označil prekinitve kontakta.

2. NAGRADA

Naslov: Sprememba konstrukcije tiskalnih ploščic za merilne letve.
Avtor: Kuštrin Boris.
Predlog: Predlagana je nova konstrukcija tiskanega vezja, ki bo omogočila lažjo in čistejšo montažo tiskanega vezja na čolniček letve.

3. NAGRADA

Naslov: Enostavnejše orodje in vzdrževanje.
Avtor: Meršol Bojan.
Predlog: Predlagana je modifikacija konstrukcije jarma za releje PR 15, 16, 17, kar omogoča enostavnejšo in kvalitetnejšo obdelavo (porezovanje) jarma.

4. NAGRADA

Naslov: Meritve na TGR.

O delu komisije za ustvarjalno delo je poročal njen predsednik Janez Grčar

Direktor TOZD Elementi za avtomatizacijo Marko Jeglič izroča diplome za uspešne inovacijske dosežke

Ob skromnem prigrizku še sproščen pogovor, kaj še izboljšati in kako naprej

Avtor: Verbič Renato.
Predlog: Avtor predlaga izbiranje uporov s pomočjo računalnika.

5. NAGRADA

Naslov: Vodni deionizator.
Avtor: Žnidaršič Matija.
Predlog: Avtor predlaga izdelavo modificiranih deionizatorjev za žično erozijo.

6. NAGRADA

Naslov: Nastavitev določene razlike v višini jedra in jarma pri releju RES 10.
Avtor: Novak Ciril.
Predlog: Predlagana je sprememba pri montaži releja RES 10, ki omogoča boljše naleganje kotve na jedro in jarem.

7. NAGRADA

Naslov: Diferencialni reduktor z veliko prestavo.
Avtor: Žnidaršič Matija.

vacijskih nagrad

Predlog: Predlagani so dopolnilni programi reduktorjev za robotiko.

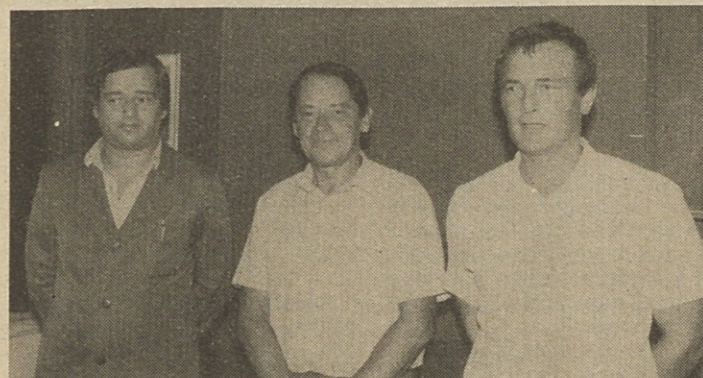
8. NAGRADA

Naslov: Zavora za žico.
Avtor: Žnidaršič Matija.
Predlog: Predlagana je dodatna zavora za žico za žično erozijo.

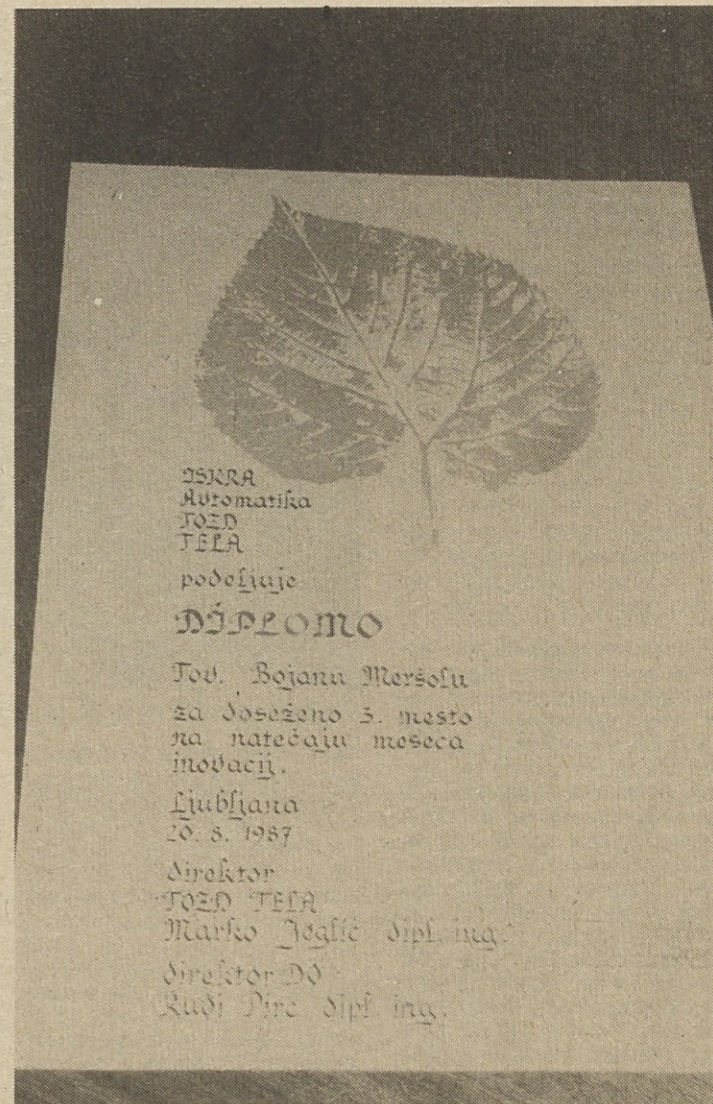
Na slavnostni podelitvi, ki je bila v četrtek, 20. avgusta v prostorih temeljne organizacije na Savski c. 3, je bilo taka s strani direktorja TOZD, Marka Jegliča, kot direktorja delovne organizacije Avtomatike Rudija Pirca, izrečena ne samo čestitka nagrajencem in s tem celotnemu kolektivu, temveč tudi želja oz. nuja, da se dejavnost še bolj organizirano

in stimulatивно usmerjala h koriščenju domačih raziskovalnih dosežkov. Kajti tehnološka posodobitev, ki jo uveljavijo inovatorji sami in s tem zanjo prevzamejo tudi odgovornost, je lahko še toliko bolj uspešna. Ko smo že pri stimulaciji morda še skupna ugotovitev nagrajencev; prav kasnitve v oceni predlogov oz. v izplačilu nagrad so v prejšnjih letih vseprevečkrat destimulatивно vplivale na avtorje inovacijskih predlogov. Zato pa je letošnji hiter odziv temeljne organizacije pri izplačilu nagrad toliko bolj prijetno presenečenje, ki po zagotovilu vodstva tudi ne bo samo izjema v pravilu.

Š. D.

Predstavniki nagrajencev, ki so prejeli prvo, drugo oz. tretjo nagrado: Boris Kuštrin, Janez Mihelič in Bojan Meršol

Še skupinski posnetek

Mladost v mladem mestu

Nova Gorica, mesto cvetja in mladosti je bila minulo soboto za odstotek mlajša. K temu so pripomogli mladi iz raznih delovnih organizacij naše SOZD Iskra, saj so jih mladi novogoriški Iskraši povabili na igre brez meja. V novogoriškem športnem parku, pod kristalno čistim nebom z velikim soncem na njem, smo srečali mlade iz kranjske Kibernetike, Telematike, ERO, Save, Iskre Otoče, Avtomatike Ljubljana, Iskre Commerce Ljubljana in seveda gostitelje iz Avtoelektrike.

Mladostna razgibanost je naredila svoje. Bilo je skoraj kot pred leti, ko smo zanimive igre brez meja spremljali na TV zaslonih, tokrat pa v živo. Že na začetku sta igram vtisnila svojevrsten pečat člana aerokluba iz Nove Gorice, Marko Pavlin in Valter Faganel, sicer oba Iskraša, zaposlena v tovarni delovnih sredstev, saj sta iz majhnega letala spustila prav na prireditveni prostor slovensko in Iskrino zastavo. Res, prava poslastica za oči. Potem pa se je začelo zares. Treba je bilo pod iz čez ovire, treba je bilo kar najhitreje prenesti plastične lončke, napolnjene z vodo čez ovire, treba je bilo spraviti žogo skozi avtomobilsko gumo itd. Zagnanosti nastopajočih, še več pa smeha gledalcev je bilo na pretek.

Čeprav igre niso bile izrazito tekmovalnega značaja pa kljub temu povejmo, da so zmagali predstavniki Električnih ročnih orodij pred Telematiko, Avtoelektriko in Avtomatiko, ki si delita tretje mesto. Ob vsem tem je pomembnejše, da so igre lepo uspele, da so bili vsi zadovoljni in,

Del nastopajočih na igrah brez meja v Novi Gorici

da so sklenili vrsto novih prijateljev, kar je bil tudi cilj. Sicer pa pogledimo, kaj so nam povedali štirje udeleženci tega lepega mladinskega srečanja. Še pred tem pa pohvala domačim organizatorjem, ki so tokrat res imeli srečno roko.

GORAN UZELAC, ERO Kranj: Na sestanku mladinske organizacije smo se dogovorili, da se bomo udeležili tega lepega tekmovalnega in verjetno ni nikomur žal, vsaj meni ne, da je prišel v vaše lepo mesto. Jaz sem sploh prvič v Novi Gorici, zato se mi zdi vse skupaj še toliko bolj zanimivo. Igre ste res lepo pripravili, razpoloženje je odlično, tudi pravi poletni dan je napravil svoje, skratka, zadovoljstvo je popolno. Prav je, da se mladi dobivamo tudi na tak način, saj v končni fazi sploh ni važno, kdo je zmagovalec, bolj pomembno je to, da se med seboj spoznamo in na tak način vspostavimo nove vezi prijateljstva.

OLIVERA MESOJEDNIK, Avtomatika Ljubljana: Super je! Čestitam vašim organizatorjem, saj so današnje igre brez meja res lepo pripravljene, v zadovoljstvo vseh nastopajočih ekip. Zame je vse skupaj še toliko bolj zanimivo, saj sem prvič v Novi Gorici, torej sem spoznala še eno lepo mesto. Čeprav prevladuje tudi tu tekmovalni duh pa so igre gotovo bolj namenjene srečanju mladih in raznih mest, iz raznih delovnih organizacij, izmenjavi mnenj, medsebojnemu spoznavanju in navezovanju prijateljskih stikov. In vsi ti cilji so bili danes doseženi v zadovoljstvo vseh nas.

SILVA VODNIK, Telematika Kranj: Res, mnogo pohvalnih besed imam za današnje srečanje, ki je povsem uspelo. Mladi v naši SOZD Iskra se vse premalo poznamo, zato je prav, da se vsaj enkrat letno tudi na ta način srečamo. Tu izveš, kako je v Kranju, kako je v Novi Gorici. Na ta način se »oborožiš« z informacijami in zveš za novice, ki jih ne

objavlja noben časnik. Upam in želim, da to srečanje ni zadnje, da se bomo še kdaj dobili in, da bo vsaj tako dobro uspelo, kot je današnje. Tu v športnem parku, v središču mesta, pod tem velikim soncem, med tako razigranimi obrazi, to je res čudovito!

MARKO GRAVNER, Avtoelektrika Nova Gorica: Zelo smo veseli, da smo prav mi mladi novogoriški Iskraši pripravili to manifestacijo, ki nikakor ni tekmovalnega značaja pa čeprav so se vsi trudili in znojili, da bi dosegli kar najboljše uvrstitve. Sam nisem tekmoval, imel sem vlogo glavnega sodnika. Upam, da smo se kot organizatorji potrudili, da nas bodo mladi zapustili z najlepšimi spomini in, da bodo prijetno izkoristili današnjo soboto tu v mestu ob Soči, kar je bil tudi eden izmed glavnih ciljev. Razpoloženje, ki veje iz mladostne razigranosti udeležencev pa je najlepša nagrada za nas, organizatorje.

Marko Rakušček

Goran Vrelac

Olivera Mesojednik

Silva Vodnik

Marko Gravner

Drugi o nas

- Ljubljanski Dnevnik je objavil informacijo o letošnjih naložbah v severnoprimorski regiji. Kar 84 odstotkov predračunske vrednosti odpada na naložbe šempeterske Iskre Avtoelektrike v povečanje zmogljivosti in sanacijo delovnih razmer temeljne organizacije Institut. Nov Iskrin objekt se bo razprostiral na površini 1944 kvadratnih metrov. V nove prostore bodo namestili vsa potrebna oprema za raziskave, meritve in izdelavo prototipov. Predračunska vrednost naložbe je 790 milijonov dinarjev. Gradbena dela naj bi dokončali že v letošnjem letu.
- Več jugoslovanskih časopisov je objavilo podatke beogradskega inštituta za zunanjo trgovino o največjih jugoslovanskih izvoznikih v prvi polovici letošnjega leta. Največji izvoznik je bil v tem obdobju sarajevski Energoinvest s 143 milijoni dolarjev izvoza. Sledijo mu po vrstnem redu Unis, Iskra, Zastava, Šipad in INA.
- Delo piše, da sta Dolenjska in Bela krajina v prvem polletju letošnjega leta povečali menjavo s tujino. Le-ta je bila za 2 odstotka večja kot v istem obdobju lani in je znašala 147 milijonov dolarjev. Po dobrih izvoznih dosežkih velja omeniti delež dveh največjih dolenjskih delovnih kolektivov — novomeškega IMV in Krke. Precej pa so prispevali tudi drugi delovni kolektivi, kjer velja zlasti omeniti Iskrine kolektive v Semiču, Šentjernej, Mokronogu in Žužemberku.
- Mariborski VEčer je poročal, da so predstavniki SOZD Merx in DO Iskre Delte podpisali samoupravni sporazum o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju. To predvideva predvsem pripravo računalniških programov, nakup opreme in šolanje kadrov. Gre za zahteven načrt, ki zajema razen poslov na ravni SOZD, tudi trgovino, kmetijstvo, gostinstvo in turizem. V treh do štirih letih naj bi Merx kupil za okoli dve milijardi dinarjev računalniške opreme. Delavski svet SOZD Merx je leto 1988 že razglasil za leto informatike v Merxu, šolanje kadrov pa se je tudi že pričelo.
- Kopske Primorske novice pišejo, da je DO Iskra Rotomatika iz Idrije letos postala največji izvoznik v severnoprimorski regiji. V prvih šestih mesecih letos so na konvertibilna tržišča prodali za več kot dvanajst milijonov dolarjev vseh vrst elektromotorjev in letošnji izvozni načrt uresničili že blizu 60-odstotno. Načrtovanih 23 milijonov dolarjev letošnjega deviznega izkupička bodo po vsej verjetnosti preseglji tudi na račun novejših izvoznih poslov v ZDA. Prvim pošiljkam elektromotorjev prek Atlantika bodo sledile še druge. S še nekaterimi novimi vr-

stami elektromotorjev pa bodo že prihodnje leto prodajo na ameriško tržišče povečali na tri milijone dolarjev.

- V sobotni prilogi Dela je izšel obširen intervju s predsednikom Šifkovičem. Beseda je tekla o organizacijski obliki sestavljene organizacije Iskre in njeni moči, položaju v Telematiki, naložbeni dejavnosti, tehnoloških višjih itd. Predsednik Šifkovič je uvodoma predstavil strategijo razvoja Iskre do leta 2.000, njene smeri razvoja ter strateške in operativne cilje. Tovariš Šifkovič je prepričan, da Iskra zanesljivo ni nekakšen umeten konstrukt, organizacijska oblika brez prave oblasti. Da je Iskra sistem dokazuje med drugim dejstvo, da sodi med največje izvoznike v Jugoslaviji. Če bi jo razbili na 25 delovnih organizacij in skupne službe, takega izvoza ne bi nikoli spravili skupaj. K izdeju naložbe, je predsednik dejal, da so sedaj končno opredeljene. Telematika ima elaborat, svojo naložbo končuje Iskra Delta, prihodnje leto pa jo bo dokončala tudi Elektrooptika. Naložbene programe imajo tudi Kibernetika, Avtoelektrika in Avtomatika. Predsednik Šifkovič je med drugim poudaril, da je že nekaj predsednikom Iskre v preteklosti zmanjkovalo časa za graditev notranjega sistema. Dejajle tudi, da pozdravlja misel predsednika Šinigoja, ki pravi, da bodo Iskrin obravnavali kot Iskrin, kot SOZD. Prav tako pozdravlja izjavo Ljubljanske banke, da hoče na Iskrin gledati kot na celoto, ne pa kot na posamezne delovne organizacije.

- Zagrebški Privredni vjesnik piše, da je SOZD Iskra v prvem polletju letošnjega leta izvozila proizvode v vrednosti 132 milijonov dolarjev, od česar več kot za 100 milijonov dolarjev na konvertibilna tržišča. To je za 2,3 odstotke več kot v enakem obdobju lani in 42 odstotkov letošnjega plana. Iskrin uvoz pa se je zmanjšal za en odstotek in znaša v prvem polletju 56,5 milijonov dolarjev.

- Gorenjski Glas obvešča svoje bralce o izgubah gorenjskega gospodarstva. Daleč največji gorenjski izgubar je kranjska Telematika, kar je bilo glede na izgube v letošnjem prvem tromesečju lahko pričakovati. Skupno so imeli v Telematiki 7,14 milijarde dinarjev izgub, od tega v kranjskih tozdih 5,24 milijarde dinarjev, v tozdu na Blejski Dobravi 1,53 milijarde dinarjev, preostalo pa drugod. Prav na račun Telematike so izgube kranjskega gospodarstva v primerjavi z lanskim polletjem kar devetinpolkrat večje. Tudi v jeseniškem gospodarstvu gre dobra petina izgub na račun Telematikinega tozda na Blejski Dobravi.

Iz tujega strokovnega tiska

Velikost dojk po želji

Ker se večina deklet ni strinjala z običajnimi lepotilnimi posegi povečevanja dojk, je nek kozmetični kirurg iz Palm Beacha na Floridi sklenil spremiti metodo posegov v žensko oprsje. Razvil je implantat (vsajeno tkivo), ki se da polniti. Z želatino je napolnil zunanja prostora implantata, se pravi vsajenega tkiva, medtem ko je za notranja prostora uporabil preprosto solno raztopino, ki jo glede na željeno velikost dojk lahko dodaja, ali odvzema.

Veliko vprašanje pa je, če niso ti kirurški posegi le modna muha in vrh tega še zdravju škodljivi.

Prepoved uporabe svežih celic

Na zahodu se je zelo razširil način zdravljenja s svežimi celicami. Samo v Zahodni Nemčiji se ukvarja s to terapijo približno 200

zasebnih klinik s pet tisoč zdravnikih, zdravijo pa vse bolezni od mongoloizma do raka. Pravzaprav gre pri vsem tem le za obnovo celic. Do sedaj so »uspešno« pomagali 60 tisoč bolnikom do zdravja. Med bivše paciente štejejo papeža Pija XII., Adenauerja, Marlen Dietrich, Fidel Castra, Christiana Bernarda in številne druge pa tudi celotno nogometno moštvo FC Bayern.

Zdravljenje je možno samo v sanatorijih. Pacientom vbrizgajo v zadnjico sveže celice zaklanih ovc. Srčne celice zdravijo srce, jetrne jetra itd., za vsak organ ustrezne živalske celice. Tudi za spolne motnje so ustrezne celice. Za lezbijke ženske celice, za homoseksualce moške celice.

Sedaj so to metodo regeneracije organov do nadaljnjega prepovedali. Vzrok je nekaj smrtnih primerov pri zdravljenju. Predvsem je šlo za imunološke motnje, komplikacije so nastale 30 dni po zdravljenju. Kot kaže, je bila smrt 26-letne športnice Brigitte Dressel, ki je tekmovala v sed-

merboju, odločilna. Zdravniki domnevajo, da je smrt povzročila injekcija živalskih celičnih preparatov.

Želodčne težave

Človeško črevesje je dolgo 7 m in ga naseljuje ob zdravih razmerah nekaj milijard bakterij. Le-te so nenadomestljivi pomočnik pri prebavi. Zdravniki ugotavljajo, da klice sestavlja približno 500 različnih družin bakterij. Vse so zelo miroljubne in marljive.

Včasih pa se to idealno razmerje med človekom in mikrobi poruši. Avstralski zdravniki so namreč našli v želodcih bolnikov do sedaj neznan bakterije in jih označili za nevarne. Ugotovili so, da se nahajajo ti mikrobi skoraj pri vseh pacientih, ki imajo vnetje želodčne sluznice-gastritis, ali razjedo na želodcu-ulkus.

Do sedaj je veljala domneva, da povzročajo gastritis in ulkus predvsem cigarete, kava, preveliko naprejanje, alkohol, ali jemanje prevelikih količin tablet

proti bolečinam in tudi proti revmi. Bakterije se ne bi mogle obdržati v želodcu zaradi želodčne (solne) kisline, ki jo žleze producirajo do 3 litre na dan. Kislina je tako močna, da razkroji železno iglo že v treh dneh.

Avstralski zdravniki pa so ugotovili, da so bakterije skrite pod vrhno plastjo sluznice tako, da jim kislina ne more do živoga. Še več: ugotovili so, da bakterije proizvajajo snov, imenovano urease, ki razcepi sečnino. Na tej podlagi ima navedene bakterije 90% bolnikov z rano na dvanajstniku, 83% pri gastritisu, 70% pri želodčni razjedi in 64% pri želodčnem karcinomu. Presenečeni pa so bili, ko so našli te bakterije tudi pri 8% zdravih ljudi.

Takoj po odkritju teh bakterij so dali vsem bolnikom antibiotike. V večini primerov so vse bolezni izginile že po dveh, ali štirih tednih. Antibiotik se imenuje ofloxacina.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Da bi stene ne bile prazne

V naši delovni organizaciji Elektromotorji v Železnikih je razvito tudi sorazmerno bogato kulturno življenje. To lahko opazi že vsak slučajni obiskovalec, saj bo na stenah poslovnih prostorov in prostorov za sestanke odkril resnično razstavo slikarskih del domačih v glavnem, »fabriških« avtorjev.

Iskra

Iskra ZORIN, o.sub.o. CAOP, b.o.

Trg revolucije 3, 61000 Ljubljana
Tel. 213-213 int. 3474

V ISKRI kupujemo paket SUPER PROJECT +, zato organiziramo TEČAJ »Vodenje projektov s pomočjo paketa SUPER PROJECT + na osebem računalniku«, ki bo dne 24. 9. 87 (pričetek ob 10.) in 25. 9. 87 (pričetek ob 8,15) v veliki sejni dvorani v PPC, Ljubljana, Trg revolucije 3.

VSEBINA TEČAJA

Prvi dan

UVOD

1. MRŽNO PLANIRANJE

- 1.1. Predhodniško-aktivnostna mreža
- 1.1.1. Prednosti predhodniške mreže
- 1.1.2. Mrežna struktura
- 1.1.3. Časovna analiza in kritična pot

2. VIRI PROJEKTA

- 2.1. Razpoložljivost virov
- 2.2. Izravnava virov
- 2.3. Problem postavljenih projektnih rokov

3. MULTIPROJEKTI

- 3.1. Mreža mrežnih planov
- 3.2. Obvladovanje virov multiprojektov

4. PODMREŽE

- 4.1. Matični mrežni plani

5. STROŠKI PROJEKTA

- 5.1. Smoter obvladovanja stroškov

6. VODENJE PROJEKTOV

- 6.1. Subjekti projekta
- 6.2. Računalniški pripomočki
- 6.2.1. Veliki projekti in osrednji računalniki
- 6.2.2. Srednjeveliki projekti in osebni računalniki
- 6.3. Celovito in tekoče stanje na projektu
- 6.4. Vrednotenje posledic odstopanj od plana.

7. PROGRAMSKA OPREMA ZA VODENJE PROJEKTOV NA PC

- 7.1. Primerjalna analiza raznovrstne opreme
- 7.2. Zakaj se je Iskra odločila za SUPER PROJECT + firme Computer Associates

8. PREDSTAVITEV DELA S PAKETOM SUPER PROJECT

- 8.1. »Pull-down« menuji
- 8.2. Posamezni ukazi in postopki
- 8.3. Povezava z računalniškimi preglednicami

Drugi dan

9. PRIMERI NAČRTOVANJA IN SPREMLJANJA PROJEKTOV S SPJ

KOMU JE TEČAJ NAMENJEN: Vodilnim in vodstvenim kadrom, vodjem raznovrstnih projektov in podprojektov, odgovornim za mrežno planiranje, izvajalcem kompleksnih in dalj trajajočih del ter drugim.

IZVAJALEC TEČAJA: mag. Džordž Krstič

NAČIN IZVAJANJA TEČAJA: Predavanja in projiciranje zaslona osebnega računalnika na veliko platno. Udeleženci dobijo vodič skozi učno snov.

CENA TEČAJA: 48.000.— za posameznega udeleženca iz DO ISKRE.

PRIJAVA NA TEČAJ: Pismena, ali telefonična na:

ISKRA ZORIN — TOZD CAOP
Brijona Krajnc, tel.: (061) 213-213, int. 3474
Ljubljana, Trg revolucije 3

»Vse umetniške aktivnosti v naši tovarni,« nam je povedal vodja splošnega sektorja Vladimir Polajnar, sicer pa tudi član komisije za kulturne dejavnosti, »potekajo v okviru sindikata naša delovna organizacija pa jih seveda materialno, moralno in kadrovsko podpira. Že od leta 1978 poteka ta dejavnost pri nas načrtno in organizirano. Tako imajo dobro organizirano likovno sekcijo in mešani pevski zbor, kjer poleg Iskrašev sodelujejo tudi delavci iz drugih železnikarskih delovnih organizacij in seveda tudi domačini. Več težav in problemov imamo s fotografsko sekcijo, kjer so kadrovske problemi in z literarno-recitacijsko skupino, ki nekako usiha in si zdaj zelo prizadevamo, da bi spet oživel, zlasti bi radi vanjo pritegnili mladino.»

»Kako pa poteka kulturno delo v sami tovarni?«

»V tovarni imamo likovni krožek, ki šteje osem članov, vendar dva člana nista iz našega kolektiva. Krožek je izredno aktiven, veliko razstavlja in skupina deluje pod strokovnim vodstvom in mentorstvom akademskega slikarja Janeza Hafnerja, ki je sicer profesor na naši šoli. Hafner

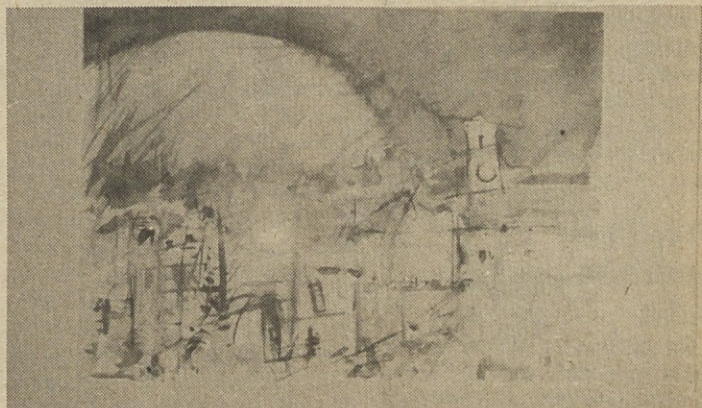
Naš sobesednik Vladimir Polajnar

skrbi za ustrezno kulturno in umetniško raven delovanja likovnega krožka. Poleg tega pa imamo zagotovljeno tudi sodelovanje umetnostnega zgodovinarja Andreja Pavlovca iz Škofje Loke, ki skrbi za izbor del vseh organiziranih razstav pri nas in seveda tudi na širšem območju. Trenutno je predsednik našega likovnega krožka naš delavec Lojze Tarfila, umetniški vodja mešanega zbora pa je prav tako naš delavec France Čufar.«

Po pogovoru smo si seveda ogledali razstavljenе slike. V poslovni sobi so visela dela Mirne Pavlovec, medtem ko je v sejni dvorani razstavljal Stane Žerko, član likovne skupine iz Škofje Loke. Pred njim pa so v istem prostoru razstavljali člani ljubiteljske likovne ustvarjalnosti iz Škofje Loke.

Res, v Železnikih stene niso prazne!

D. Ž.

Eno izmed razstavljenih del Stane Žerka

Kako daleč do soseda?

Vprašanje nastaja, kadar želi občan, npr. delavec Iskre, postaviti prostostoječo družinsko stanovanjsko hišo pa na sosednji parceli že stoji taka hiša. S tem se nov investitor dobro razume, ali se grdo gledata. Če nista prijatelja, mu bo sosed skušal nagajati, češ, da bo novi objekt metal senca na njegovo hišo, da ne imel dovolj sonca, razgleda itd.

Najprej je treba organu občine predložiti lokacijsko dokumentacijo s prošnjo za izdajo lokacijskega dovoljenja. Organ razpiše ogled na kraju samem in bi moral povabiti tudi vse sosedne ter tiste, za katere že ve, da imajo pomisleke proti nameravani gradnji, četudi niso sosedje. Ti sosedje lahko na zapisnik dajo svoje pripombe in (ne)obrazložene pomisleke. Ob izdaji lokacijske dokumentacije jih organ upošteva, če gre za javne interese, če pa gre za zasebne interese (trmo, nagajivost in drugo), jih sicer navede v obrazložitvi, jih pa napoti na pravdo, na sodišče. Zaradi tega je dobro, da sosedne organ povabi na obravnavo, je prosilec, ker na njegovo besedo pridejo, ali ne, če jih pa organ povabi pa ne pridejo, je šketa, da se z dokumentacijo strinjajo, čeprav je ne poznajo.

Sosed in drugi, katerih pravice in pravne koristi bi bile z lokacijskim dovoljenjem prizadete, se lahko, če dobi izvoz dovoljenja, redno pritoži, če ga pa ne dobi, lahko zahteva obnovo postopka. To, da organ ni vabil sosedov, je bistvena kršitev določb upravnega postopka, ne glede na to, kako bo sosed utemeljeval svoje pomisleke.

Torej, kako daleč od soseda?

Nekoč smo imeli zakon, ki je določal, da mora biti v srednje gostem naselju (to je tam, kjer stoji prostostoječe hiše) razdalja do parcelne meje vsaj 4 metre, ali do sosednje stavbe vsaj 8 metrov. Danes takega strogega predpisa v SR Sloveniji nimamo, imeli so jih pa nekaj let v SR Hrvatski in BiH, namreč 4 metre do meje, ali 8 metrov do sosednje stavbe.

V letu 1984 smo dobili več predpisov o ubranizmu, urejanju naselij in drugih posegih v prostor, na podlagi katerih morajo občinske skupščine najpozneje do 31. 12. 1990 izdati vrsti odlokov in aktov. Dotlej veljajo še stari predpisi, kolikor ne nasprotujejo srednjeročnim družbenim planom, ki jih izdajo občinske skupščine. Ti plani so že izdani, izvedbenih še ni.

Doslej je odmik od meje, oz. sosednjega objekta nakazovala lokacijska dokumentacija, na podlagi katere je občinski upravni organ izdal lokacijsko dovoljenje. Pri tem je bilo treba upoštevati, da mora okoli objekta biti dovolj prostora za vzdrževanje objekta (zidarski odri), za prihod intervencijskih gasilskih, ali sanitarnih vozil, za vzdrževanje morebitne ograje, žive meje, za primere naravnih nesreč, ali vojnih dogodkov. Sedaj je predpisano, da je treba te okoliščine upoštevati, poleg tega je treba računati s krajnjimi razmerami, konfiguraciji terena itd.

V občinskem izvedbenem prostorskem aktu bo tudi za vsako področje občine določeno, kako velike smejo biti tam nove stavbe, odmiki od meje in sosednjih objektov.

Vsakdo sme v svoji stavbi imeti tudi okno, ki gleda na sosedovo dvorišče. Morebiten ugovor sosedu ni upoštevan, tudi na sodišču ne bo uspel. Drevje naj bo tako zasajeno, da veje ne bodo rastle v sosednji zračni prostor in tam delale škode, pri čemer se na majenkosti tudi sodišče ne ozira.

Če je treba zaradi napeljave električnega, toka, ali vodovoda na sosedovem svetu postaviti drog, ali skopati vodovodni priključek pa ta tega ne dovoli, mora organizacija za dobavo toka, ali vode predlagati razlastitveni postopek in občina izda odlok, da se na sosedovem svetu ustanovi služnost, ker ne more nihče ovirati drugih, da bi dobili električno, ali vodovodno napeljavo. Interesent mora sosedu seveda plačati »pravično odškodnino«, ki je določil v sporu sodišče.

Objekt mora biti lociran tako, da pada kapnica na zemljišče tistega, čigar je objekt, kar velja tudi za sneg s strehe.
Lojze Cafuta

Organizacijski odbor objavlja razpis za sodelovanje na zabavnoglasbeni prireditvi

Zlata slušalka '87

Pevce amaterje in kantavtorje obveščamo, da bo prireditev **23. oktobra ob 18.**, v dvorani Iskre Telematike na Laborah.

Vsakdo, ki namerava sodelovati, se mora predhodno obvezno prijaviti na spodaj navedeni naslov, da bo možno pripraviti seznam in izzrebati vrstni red nastopajočih. Zaradi zanesljive udeležbe morate položiti kavcijo v višini 5.000 din (številka našega žiro računa: ZSMS KS OZSM Iskra Telematika 51500-678-94619), s pripisom »Za Zlato slušalko 87«. Na naš naslov pošljite fotokopijo dokazila o vplačilu!

Prijava naj vsebuje: ime izvajalca in naslov pesmi, ki jo nameravate predstaviti (ter naslov rezervne pesmi), poklic, zaposlitev, konjiček ter točen naslov in telefonsko številko v službi.

O poteku vaj pred prireditvijo bodo vsi nastopajoči pravočasno obveščeni. Na vajo obvezno prinesite kaseto s posnetkom pesmi, ki jo nameravate izvajati.

Prijave sprejema: Barbara Berlič, Iskra Telematika Kranj, Ljubljanska cesta 24a, TOZD Terminali, tel.: 064-28861, int. 2910.

Prijavite se lahko najpozneje **do 1. oktobra 1987** (v rok bomo upoštevali datum poštnega žiga).

Mladinski pozdrav!

Predsednik organizacijskega odbora Zlate slušalke '87
Bojan Rakovec

Mali oglas

PRODAM golfa l. 1981, km 51.500, benzin, 4,5 mio din. Informacije na tel.: 571-106, int.: 286, ali 347-833.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željenzov

Naš sogovornik:
Anton Lovko

Eden redkih intervjujev

Naš sobesednik v vsej svoji dolgi delovni dobi v Iskri pravzaprav skoraj ni dajal intervjujev. Vendar smo med brskanjem po starih letnikih našega glasila odkrili poskus intervjuja z njim, ki je izšel 27. 10. 1967 pod naslovom »Kažejo se prve možnosti za izvoz« in z nadnaslovom »Iz obrata »Žarnice« tovarne elementov za elektriko.« Zavoljo tega omenjeni »intervju« objavljamo v celoti.

Glede na razpoložljive proizvodne zmogljivosti je za letošnji prvotni proizvodni plan obrata »Žarnice« v Kotnikovi ulici v Ljubljani dosegel višino 8.606.600 novih dinarjev. Zaradi preslabotne obdelave, oz. raziskave tržišča pa prodajna služba v tovarni oz. PSO ni uspela zagotoviti večjega plasmaja izdelkov, prav tako pa so se pojavile težave z deviznimi sredstvi za uvoz potrebnega reprodukcijskega materiala, kar vse je terjalo rebalans proizvodnega plana za 24%, oz. v višini 6.509.371 novih dinarjev.

V devetih mesecih letošnjega leta so v obratu tako izpolnili 74% rebalansiranega proizvodnjega plana, z drugimi besedami — dosegli so realizacijo 4.794.179 novih dinarjev, kar je spričo pogostokrat nemajhnih težav z materialom in sredstvi zadovoljiv rezultat. Ob neurejenem dotoku zlasti inozemskega materiala, katerega povzročajo predvsem neredno poravnavanje faktur dobaviteljem v inozemstvu, bi prvotni proizvodni plan zagotovil redno in nemoteno celoletno proizvodnjo, tako da so se v tem obdobju pogostokrat pojavili zastoji v proizvodnji. Tudi bi ob sedanjem številu zaposlenih glede na za 20% povečano storilnost več naredili, ko ne bi bilo omenjenih težav.

Uspeh delovnega kolektiva, čigar izvozni plan za letošnje leto je znašal vrednost blizu 800.000

novih dinarjev, je v tem, da je prav pred nedavnim uspelo plasirati prve količine njihovih izdelkov na tuje tržišče in sicer na Kubo. Upati je, da se bo dejavnost izvoza okrepila in razširila na nekatera druga področja, kar bi obratu nedvomno veliko pomenilo in koristilo pri nadaljnjem premagovanju obstoječih ovir in težav.

Pri tem bo seveda treba razen temeljite obdelave tržišča doseči še dvoje in sicer stremeti za čim nižjimi proizvodnimi stroški, z drugimi besedami doseči večje serije, kajti sedanje, sorazmerno majhne serije ob tolikšnem proizvodnem asortimanu res ne dovoljujejo znižanih stroškov. Treba bo doseči takšno lastno ceno, da se bo obrat z njo konkurenčno lahko še bolj uveljavil na tujem tržišču, pri tem pa seveda zagotovil ustrezen dohodek.

Čeprav sprva razgovor z vodjo obrata, tov. Antonom Lovkom kar ni hotel steči, sem le še malce »potečnaril« in izvedel toliko, da je lahko nastal tale zapis. Poskusil sem s težavami in, moram priznati, ne brez uspeha. Vsaj zdaj se je sobesednikova redkobešednost nekoliko razblinila.

»Težav nam ne manjka, kot jih ne manjka drugim obratom in tovarnam. Celo toliko jih je, da ne vem prav, kje začeti!«, je menil tov. Lovko in zlagoma začel naštevati, kje vse jih »čevelj žulji«.

Medtem ko je v proizvodnji malih avtomobilskih žarnic problem potrebne opreme nekako rešen, manjka še nekaj pomembne opreme za proizvodnjo večjih žarnic. Če bi to opremo imeli, bi lahko znižali lastno ceno teh vrst izdelkov, s tem pa si zagotovili tudi večje možnosti za njihov izvoz.

»Pa kaj upate, da vam bo v bližini prihodnosti uspelo dobiti te manjkajoče naprave oz. opremo?«

»Prav malo, vsaj dokler se sredstva iz ostanka dohodka našega obrata prelivajo drugam, v druge obrate, ki so jih bojda še bolj potrebni.« Pri tem je menda mislil na obrata v Šentjerneju in »Feriti« na Stegnah.

Delno smo že omenili težave z materialom in zakasnelimi poravnami računov. Tudi tu bi bilo treba marsikaj ukreniti in zagotoviti materiala in tako onemogočiti zastoje v proizvodnji. In ne samo da so bile tu in tam težave z deviznimi sredstvi, primanjkovalo je pogostokrat tudi dinarskih sredstev in posledica tega so bile dokaj neredne dobave materiala. Tu si je vodstvo obrata pomagalo na razne načine, tudi z izposojanjem materiala pri podjetjih IPR in »Tesla« ali pa so ga pri njih tudi kupovali, razumljivo po višjih cenah, kar je bilo še vedno manj boleče, kot zastoji v proizvodnji.

Zdaj so v obratu »Žarnice« prešli na lastno izdelavo podnožij za žarnice. Za nekatere tipe žar-

nic so zmogljivosti že kar zadovoljive, za nekatere pa je seveda še potreben uvoz. Jasno je, da si bodo prizadevali doseči domačo izdelavo čim prej tudi pri teh. Računajo, da jim bo to uspelo približno v enem letu. S tem bodo odpadle potrebe po uvozu, hkrati pa tudi marsikatera težava. Tudi osnovne lončice dobivajo iz domačih virov — iz orodjarne na Linhartovi cesti, le za nekatere izmed njih pa so še navezani na druge kooperante.

Če bi torej lahko za manjkajočo opremo uporabili v letošnjem in prihodnjem letu sredstva

iz ostanka dohodka, bi lahko že letos začeli z izdelavo manjkajočih naprav in bi bili že bližje dnevni, ko bi imeli popolnejše pogoje za kvalitetno in ceneno proizvodnjo, tako pa se žal morajo zaenkrat podrediti nujnostim za sanacijo drugih obratov v tovarni.

Ker je v obratu »Žarnice« marljiv in prizadeven delovni kolektiv, jim moramo od vsega srca želeči, da bi se čim prej dokopali do prepotrebne dodatne opreme in si tako z izboljšanimi delovnimi pogoji zagotoviti lepšo prihodnost v okviru tovarne elementov za elektriko.

Iskra

Iskra ZORIN, o. sub. o. CAOP, b.o.

Trg revolucije 3
61000 Ljubljana
(Brijona Krajnc)
Tel. 21-213 int. 3474

V okviru izobraževalnih seminarjev s področja računalništva organiziramo 3-dnevni seminar (od 21. 9. do 23. 9. 1987):

Uvod v metode umetne inteligence

Na tem seminarju:

- boste izvedeli, kaj je to PROLOG in v čem se TURBO PROLOG od njega razlikuje;
- povedali vam bomo, kaj so to EKSPERTNI SISTEMI in kakšno je avtomatsko zajemanje znanja;
- zadnji dan vam bomo predstavili še ILES (Iskrina lupina ekspertnih sistemov) na računalnik IBM PC-AT in vam omogočili praktično delo s tem našim produktom.

Seminar bo v I. kleti Iskrine PPC

I. dan (21. 9. 1987):

8.15 — 9.00 proceduralno nasproti deklarativnemu programiranju
9.15 — 10.00 prolog: struktura prologovega programa

- funktorji
- spremenljivke
- liste
- povzetek sintakse
- 11.00 — 11.45 kako prolog deluje:
- unifikacija
- vračanje (backtracking)
- rez
- 12.00 — 12.45 tubro prolog
- razlika od »standardnega« prologa
- primer

II. dan (22. 9. 1987):

- 8.15 — 9.00 ekspertni sistemi
- kaj je to ekspertni sistem
- baza znanja
- dejstva, if-then pravila
- mehko znanje
- 10.00 — 10.45 mehanizem sklepanja
- grafična predstavitev pravil
- veriženje naprej, nazaj
- školjka
- uspeli ekspertni sistemi
- 11.00 — 12.45 avtomatsko zajemanje znanja

III. dan (23. 9. 1987):

- 8.15 — 9.00 predstavitev sistema ILES (Iskrina lupina ekspertnih sistemov)
- 9.15 — 10.00 delo s sistemom ILES
- 11.00 — 11.45 delo s sistemom ILES
- 12.00 — 12.45 delo s sistemom ILES

Seminar bodo vodili strokovnjaki Iskre Zorin — tozđ CAOP, v sodelovanju s strokovnjaki z inštituta Jožef Stefan — laboratorij za umetno inteligenco.

Cena seminarja je 200.000 din za vse 3 dni, 80.000 din za posamezni dan in nič za tiste, ki bodo kupili ILES.

Magister Branko Ikica

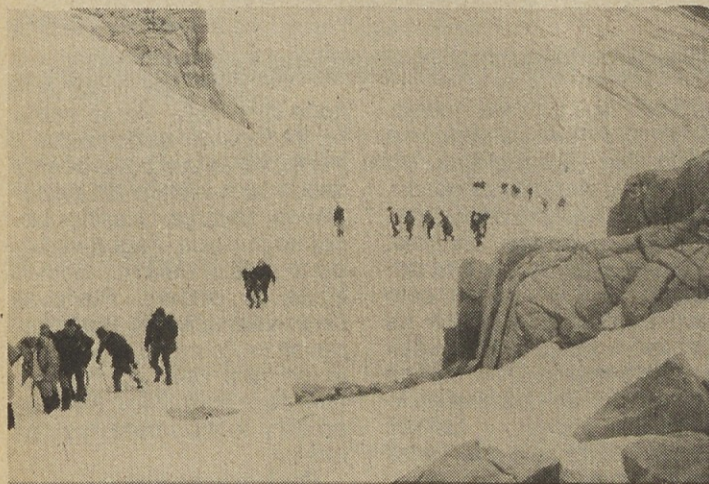
Okoli 200 km je bilo za nami, ko smo se ustavili. V kraju Benasque smo kupili hrano, razglednice in se utaborili ob reki Esera.

Zvečer je bilo ognjevito srečanje (Kavka) z madridskimi taborniki v domu. Oni »Flamenko«, mi pa »Nocoj pa, oh, nocoj«. Zjutraj smo se peljali do konca asfaltna ceste in se vsi skupaj, tudi šoferja »z ženo« povzpeli do kočice La Renclusa 2140 m. Cvetje je tam podobna kot pri nas. Pogačice, encijan, le rododendron je precej večji in bolj košat. Po počitku in malici smo odšli ob divjem potoku, ki se nenadoma da človeka presune, prevesi, izravna in umiri v tihi ledeniški dolinici s smaragdnimi jezerci in travo med granitnimi vrhovi. O, blažena narava!

Tukaj poti niso markirane, le sem ter tja so za silo označene z možici (kupčki kamenja). Hodili smo po svoje, da bi po uri in pol prišli na vrh Pico de Paderna 2629 m. Čudovit razgled in lepo vreme sta nam pričarala vso lepoto in razsežnost temnih Pirenejev. Po bližnji in snežiščih smo se spustili nazaj h koči, ki je v primerjavi z našimi precej skromna pa čeprav je izhodišče na najvišjo goro, nekako tako, kot naša Kredarica. Imajo le en žig in nobenih razglednic, vendar je vse odtehtala okusna in obilna večerja. Medtem, ko je imela večina

Počitek pred kočico La Renclusa

Proti vrhu

pred kočico pevski koncert za tuje gornike, smo se mi mastili najprej s pasuljem, potem pa še s pečnim krompirčkom, goro pečene svinine, mešano salato z olivami ter kompotom tako, da nismo zmogli vsega sami.

Dne 6. 6. ob 4. in 30 minut nas je kolona 38 odšla po strminah ledenika Aneto na sedlo Coronas, kjer smo pustili nahrbtnike. Po nekaj malo bolj napetih snežiščih in ostrem, razbitem grebenu smo okoli 1. stali na najvišjem vrhu Pirenejev, 3404 v Visokem Pico de Aneto.

Razen štirih deklet, ki so iz ženskih razlogov in enega rojstnega dne ostale v kampu, nas je vseh 38 ostalo na vrhu. Srečni kot vsak gornik, ki pride z lastnimi nogami in znojem na visok hrib, smo si čestitali in se fotografirali. Iz nahrbtnikov so se po-

Pirenejska lepota

javile večje ali manjše količine »ta pravega domačega«, ki pa ga je bilo seveda premalo.

Kakšen neverjeten, skoraj Himalajski pogled se nam je odpiral po centralnem delu 450 km in 80 km širokega gorovja. Koliko vrhov. Koliko dolin z zelenimi jezerci. Gore iz temnega apnenca so drugačne kot so naše iz srebrnega apnenca pa vendar, kot vsi hribi imajo svojo lepoto.

Ker nas je čakalo vsaj še 6 ur hoje, smo se s sedla spustili v drugo dolino, kjer so naši vodniki čez zahtevnejši prehod napeli vrvi ter v rahlem dežju prišli k jezeru Llosas. Vmes nas je nekajkrat zvedavo preletel orel, ki je bil res ogromen, drugih živali pa nismo videli.

Jezero leži v velikem polovičnem amfiteatru s 500 metrsimi navpičnimi stenami, prek katerih prše številni beli slapovi. Za dežjem je ponavadi sonce, tako smo tudi mi po urici počitka zapustili enega izmed najlepših delov pogorja. Potem nas je neskončna makadamska cesta vodila ob globoki soteski reke Vallibierna do kampa Plan de Senarta, kjer so že bili naši z avtobusom. 13 ur hoje v enem dnevu je dovolj, bi rekli pa vendar je bilo še dovolj moči za večerni likof ob pivu in črnem vinu (vino tinto). Drugo jutro je ves kamp prisostvoval nogometni tekmi med Iskro in Španijo, ki so jo naši

Opravičilo!

Na naslovnici prejšnje številke smo v podpisu k sliki zapisali, da se je junija 12 Iskrinih planincev povzpelo na najvišji vrh Pirenejev Pico de Aneto. Povzpelo se jih ni le 12, temveč 38. Bralcem in prizadetim planincem se za objavo napačnega podatka opravičujemo!

Uredništvo

»momci« dobili s 4:2. Klub razmočenemu ir, hribovitemu terenu in glede na to, da so se najlepše akcije odvijale med šotori in avtomobili ter, da je sodil pristranski sodnik, so naši z igro, ki je značilna za jugoslovanski nogomet, to je inteligenca, hitrost, učinkovitost in disciplina, ugnali neugodnega nasprotnika.

Nekaj se je potem po avtobusu šušljalo o premijah, ampak to so bile nepreverjene govorice.

Sledila je dolga vožnja mimo Pamplone v dolino Ordesa. Že od hoje na Aneto so me kolki močno boleli (ni izgovor). Zato sem še z nekaterimi nogometarji ostal v kampu, oz. na parkirišču, a ni bilo nikomur žal, kajti ko so ostali odšli proti koči Goriz, se je razbesnela nevihta. Ko so prišli do kočice, jih je oskrbnik neprijazno sprejel, čakali so namreč na dežju, da se je vsak posameznik v veži preoblekel in odšel takoj spat. Deževalo je vso noč tako, da z načrtovanim vzponom na Monte Perido 3355 m ni bilo nič. Naslednji dan so se vsi premočeni vrnili in godrnjali nad oskrbnikom.

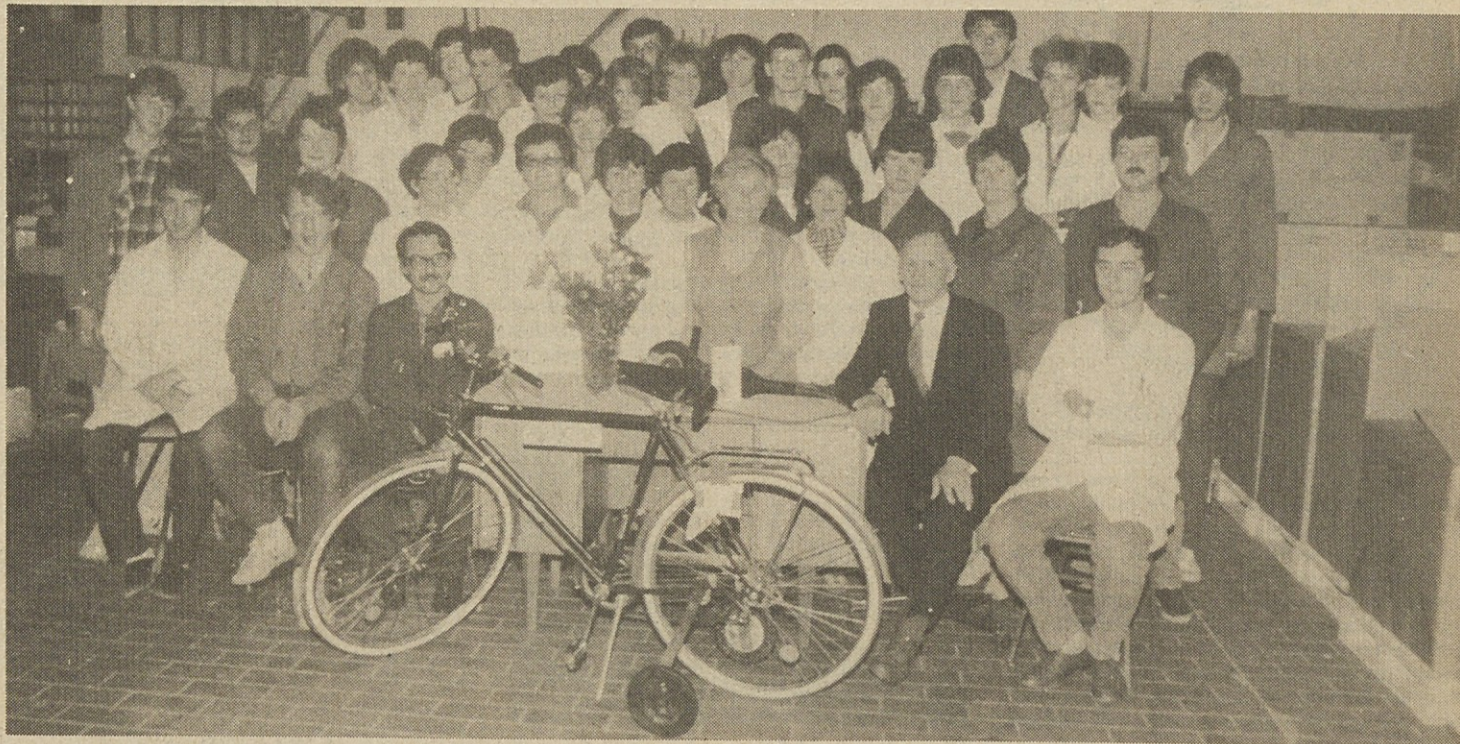
Z gorami je bilo torej konec. Čas nas je priganjal, da vidimo še nekaj drugih stvari. Najprej vožnja do kampa Torla, 60 km od Pamplone. Kamp je ob Pirenejskem morju, kakor imenujejo zeleno-modro sladko vodo umetnega jezera.

Večina jih je sušila in urejala opremo ter šla zgodaj spat zaradi naporov naslednjega dne, kajti bližal se je veliki dan — bikoborbe v Pamploni.

Bili smo že globoko v deželi nesrečnih Baskov, ki že stoletja iščejo svojo identiteto pod vročim Španskim soncem. Nihče še sedaj točno ne ve, odkod izhaja to ljudstvo. Nekateri znanstveniki trdijo, da precej njihovih besed izgovarjajo tudi ljudstva izpod Kavkaza. Tudi pogumne trditve, da so potomci ljudstev iz potopljene Atlantide niso zavržli. Njihov jezik resnično nima nikakršne zveze s španščino, ali francoščino. Vsak dan tudi bere o terorističnih dejanjih njihove organizacije »Eta« vendar mi nikjer nismo občutili nikakršne sovražnosti, ali neprijaznosti. Živijo svoje skromno življenje v hišah, nekako kot pri nas na Krasu. Večkrat so nas imeli za Ruse, ko pa so slišali Jugoslavija, so takoj odgovorili — Dražen Petrović in vse je bilo v redu.

Najhitrejši pred fotoaparatom

V mesecu juniju je odšel v zasluženi pokoj Alojz Jelovčan, mojster v pakirnici Tovarne števecv. Dolga leta je bil med nami marljiv, vesten in dober prijatelj ter sodelavec. Vsi sodelavci želimo, da bi svoj pokoj še dolgo užival v zdravju in zadovoljstvu.

V Medjugorju se je prikazala Marija v Veliki Kladuši pa hudič

Čudeži so v današnjem modernem svetu prava redkost in zato je res čudež, da sta se v eni republiki v sorazmerno kratkem času zgodila dva čudeža. Oba čudeža pa sta po svoje čudna in specifična za naše razmere. To, da se je prikazala Marija v Medjugorju, po mojem ni tako velik čudež, saj se je to zgodilo že tudi v drugih krajih. Pri nas je čudež samo to, da iz njega kujejo velike dobičke Italijani (govori se o 2,5 milijardah \$).

To kaže, da nam ne more pomagati niti Bog, ali pa mi, ker imamo več ver in več bogov (pri tem mislim samo na tiste, ki so v nebesih), nočemo vzeti božje pomoči.

Čudež v Veliki Kladuši pa je po mojem mnenju nekaj posebnega, takega čudeža doslej še ni bilo in predlagam, da pričnemo z romanjem v

Veliko Kladušo, da si ta čudež ogledamo od blizu. Predlagal bi, da prvi poromajo odgovorni tovariši, ki so ta čudež omogočili in, da na licu mesta prejmejo ustrezno priznanje (zlato, srebrno in bronasto lisico — okrog zapestij seveda).

Zanima me, kako da se je hudič izmuznil strogim očem družbene samozaščite, delavske kontrole, inšpektorjev ipd. V naši firmi gre vodja posebne finančne službe za prekoračenje roka plačila pred sodišče, inšpektorje imamo tolikokrat na obisku, kot bi bili pri nas v službi in, če je tako tudi v BiH, potem se kaj takega ne bi smelo zgoditi.

Ta hudič, o katerem govorim (tudi zato, da me ne bo kdo prijel za kuli, če bi ga imenoval po imenu), verjetno ni bil sam, ker tako sposobnih

Zahvale

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Stikala — montaža, še posebno mirkostikala — za lepe želje, pristrčno slovo in za lepo darilo. Vsem želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu in osebne sreče

Francka Čemažar

Ob upokojitvi se najtopleje zahvaljujem delavcem TOZD Vzdrževanje — strojne delavnice, generalna in tekoča popravila, priprava dela, vodstvo vzdrževanja — za izkazano pozornost ter podarjeno prelepo darilo. Vsem sodelavcem še enkrat zaželim mnogo osebne sreče ter veliko delovnih uspehov

Anton Brenkuš

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem produkcije in sindikatu TOZD Mehanizmi za prejeta darila in jim želim še veliko delovnih uspehov.

Šlibar Jelka

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Števci — magneti — in sindikatu TOZD Števci se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila izkazana ob požaru

Jožica Zaletelj

hudičev tudi v peklu nimajo. Verjetno je bila na delu vsa peklena infrastruktura, od njihove interne banke do gospodarske peklenke banke, peklenke službene kontrole, lahko in to se bo seveda pokazalo, je bil vmešan celo sam Lucifer, ki pa sedaj ne živi več v peklu. Peklenšček je s to svojo zvižajo močno ogrozil naš, že tako majavi finančni sistem, v tiskarni denarja bodo zato spet delali nadure in ne ve se, kdo je kriv in kdo odgovoren, saj nihče

noče dati izjav. Ve se samo to, da tega ne bodo plačali v peklu, ker je tam povzročanje škode komunistični državi pozitivno dejanje, vredno posebne pohvale. Zagotovo bodo to plačali delavci, delovni ljudje in občani. Plačevali bodo vsak dan, ko bodo kupovali kruh, moko, olje in sol in pri tem rekli »o, hudiča, spet se je podražilo«. Kletvica bo šla v tem primeru na pravi naslov.

Peklenški pozdrav!

Nace Pavlin

Ob boleči in mnogo prerani izgubi našega dragega očeta

Božidarja Cveka

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števcu, montaži in kontroli tonskega sprejemnika in stikalnih ur, za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat hvala

žalujoča hčerka Lidija z družino

Ob smrti mojega očeta

Janeza Zupana

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Stikala — pomožna orodjarna in obdelovalnica — za izraze sožalja in podarjeno cvetje

sin Janez

Ob smrti moje drage mame

Marije Jugovič

se iskreno zahvaljujem sodelavkam v TOZD TSD — termoplasti, raziglanje, — za darovani venec, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

hčerka Cveta Jugovič

Ob boleči izgubi moje drage mame

Marije Podlipnik

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD TSD za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Edo Podlipnik

Ob smrti dragega moža in očeta

Franca Ruparja

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavkam, sodelavcem in sindikatu Iskre Kibernetike, TOZD TSD, za izraze sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hkrati pa se prav tako za vse zahvaljujemo Iskri Telematiki, TOZD Elementi in TIV

žena Hema Rupar ter hčerki Tatjana in Darka

Ob boleči izgubi najinega moža in očeta

Jožeta Javornika

se iskreno zahvaljujeva sodelavkam in sodelavcem Iskre Commerce za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

žena Marta in sin Jože Javornik

Ob prerani in boleči izgubi moje drage mame

Marije Vavpotič

se iskreno zahvaljujem sodelavcem prototipne delavnice ter OOS Elektrozveze za izrečeno sožalje, za darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči sin Milan z družino

Ob smrti najinega očeta

Franca Kožarja

se sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Števcu — kontrola, trak T3 in T27 iskreno zahvaljujeva za darovano cvetje, denarno pomoč, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerki Silva Ziherl in Milena Smolej

Ob smrti drage mame

Uršule Lotrič

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam TOZD Inženiring za podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Janez z družino

Ob boleči izgubi dragega očeta

Lovra Dagarina

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje in TOZD TSD za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Enako hvala tudi vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti

Simona, Srečo in Lovro Dagarin

Ob boleči izgubi mojega očeta

Jožeta Pozveka

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Števcu — montaža — za izraze sožalja in denarno pomoč

hčerka Marija Hajdinjak z družino

Ob smrti najinega dragega očeta

Janeza Hariša

se iskreno zahvaljujeva sodelavkam in sodelavcem TOZD Tovarna sestavnih delov in prijateljem iz DO ERO ter sodelavkam in sodelavcem iz DS — posebna finančna služba — za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej lepa hvala!

hčerki Eli Govekar in Štefka Brezar

Ob boleči izgubi najine drage mame

Marije Pangerc

roj. Lužar

se najiskrenejše zahvaljujeva sodelavkam in sodelavcem TOZD Tovarna sestavnih delov — oddelek termoplastov, raziglanje in tiskanje ter sodelavkam in sodelavcem TOZD Števcu — montaža, trak E-7 — za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči hčerki Pavla Fon in Ivanka Rupnik

Ob boleči izgubi moje drage mame

Marije Podlipnik

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD TSD za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Edo Podlipnik

Ob boleči izgubi mojega očeta

Franca Kurnika

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Orodjarna — konstrukcija orodja — za podarjeni venec, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Matej Kurnik

Ob nenadomestljivi izgubi moža, atija in brata

Filipa Rajglja

se zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števcu — umerjevalnica in trak E7 in v TOZD RTC za poklonjeno cvetje, denarno pomoč, tolažilne besede in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žena Metka s sinom Robertom in hčerko Andrejo, ter brat Rafko

Planinska sekcija kranjskih DO Iskra

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Pot prijateljstva — Petzek

Planinska sekcija DO Iskra Kranj bo priredila skupaj z matičnim PD Kranj v soboto 19. septembra 1987 izlet na 3283 m visoki Petzek, vrh s »Poti prijateljstva« treh alpskih dežel: Slovenije, F.-Julijske krajine in Avstrije.

S posebnim avtobusom, ki bo imel odhod ob 3. zjutraj izpred hotela Creina, se bomo peljali čez Ljubelj do Heiligenblutha, kjer je izhodišče za ta vrh. Od tu se bomo povzpeli mimo kočice Wangenitzhütte (3.5 ure) na vrh Petzka (še 2 uri). Sestopili bomo po isti poti do avtobusa in se z nočjo vrnili domov. Zaradi vosokogorja morajo imeti udeleženci zimsko opremo (cepini, dereze), dobro obutev. Cena prevoza za Iskraše bo 6.000.—din. Vodili bodo L. Zelnik, T. Grobin in M. Šparovec.

Prijave in vplačila sprejema V. Pajk iz DO ERO, tel.: 2822 do srede 16. septembra.

Planinski SREČNO!

USKLAJEVANJE

A. NOVAK

Iskra

Iskra — Institut za kakovost in metrologijo, p.o.

Ljubljana, Tržaška c. 2

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

dipl. ing. elektrotehnike za področje stikalne in instalacijske tehnike

Kandidati za navedena dela morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

dipl. ing. elektrotehnike (smer merilno-procesna, elektroenergetska)
poskusno delo 2 meseca
lahko pripravnik

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh od dneva objave na naslov: Institut za kakovost in metrologijo, Ljubljana, Tržaška c. 2.

							ISKRA	KIPAR BATIČ	RASTLI- NA IRIS	JORDAN- SKO PRISTA- NIŠČE	STAROIND. KNJIŽEV. V SANSKRITU	ANTON ČEHOV			
							ISKRA	DOMAČA ZIVAL	STAR SLOVAN	KRAJ PRI POREČU	KRAJ PRI OPATIJI	HLADNO OROŽJE	SEVERNO- AM. DRŽ. STAROŽID. KRALJ		
							ISKRA	POVRŠIN SKA PLAST NA BAKRU					NIŠ TURČIJA	ANTON KOLAR OLIVER TWIST	
							ISKRA	ZNAČIL- NOST ENAKEGA						ORODJE KOSCEV	
							ISKRA	STRAŽ- NIK						PERGAM- SKI KRALJ	

Micka, že zjutraj si sedela tukaj!

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 — telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.